

ΓΚΟΥΡΟΥ ΠΑΝΤΜΑΣΑΜΠΑΒΑ

*Η Θιβετανική Βίβλος
της Μεγάλης Απελευθέρωσης*

[Η ΑΥΤΟΠΡΑΓΜΑΤΩΣΗ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ ΤΟΥ ΝΟΥ]

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος

Μέρος Πρώτο: Η Γιόγκα της Μεγάλης Απελευθέρωσης

I. Εισαγωγικές Παρατηρήσεις

II. Πρακτική Εφαρμογή

III. Επίλογος

Μέρος Δεύτερο: Η Επιτομή της Βιογραφίας του Μεγάλου Γκουρού

I. Η Γέννηση και τα Παιδικά Χρόνια

II. Η Μαθητεία

III. Η Μύηση από μια Ντακίνι

IV. Οι Πρώτοι Μαθητές

V. Το Ταξίδι στο Θιβέτ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το βιβλίο αυτό αποτελείται από δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος παρουσιάζεται η διδασκαλία του και στο δεύτερο μέρος δίνεται μια βιογραφία του γκουρού Παντμασαμπάβα, που είναι και ο συγγραφέας του έργου *Η Βίβλος της Μεγάλης Απελευθέρωσης*. Η βιογραφία είναι γραμμένη από την σπουδαιότερη μαθήτριά του, την Γιεσέ Τσόγκιελ, και επονομάζεται «θρυλική» γιατί ο Παντμασαμπάβα όχι μόνο ήταν σοφός και μάγος και έκανε απίστευτα κατορθώματα, αλλά και γιατί γεννήθηκε με υπερφυσικό τρόπο από έναν λωτό. Όπως και να είναι οι Θιβετανοί βουδιστές πιστεύουν μέχρι σήμερα ότι ο Παντμασαμπάβα ήταν αυτός που πέτυχε μια αναγέννηση της διδασκαλίας του Σακιαμούνι, η οποία τότε είχε περιπέσει σε παρακμή και επίσης ότι ήταν αυτός που εδραίωσε τον Βουδισμό στο Θιβέτ.

Όμως, πέρα από τις παραδόσεις και τους θρύλους, ποιος ήταν πραγματικά ο συγγραφέας του παρόντος βιβλίου; Ο Παντμασαμπάβα γεννήθηκε στις αρχές του 7ου μ.Χ. αιώνα στην Ουντιγιάννα, μια χώρα η οποία καταλάμβανε μέρη της Βορειοδυτικής Ινδίας, του Βόρειου Αφγανιστάν και του Κασμίρ. Ήταν ένας τόπος με πλούσιες παραδόσεις, γιατί εκεί γεννήθηκε ο ζωροαστρισμός, που στην συνέχεια ήρθε σε επαφή με τον ινδουισμό και τέλος με το ελληνικό πνεύμα, καθώς ο Μέγας Αλέξανδρος όχι μόνο είχε φθάσει μέχρι εκεί, αλλά για πολλούς αιώνες μετά από αυτόν κυβερνούσαν Έλληνες ηγεμόνες. Ο γκουρού Πάντμα, όπως αποκαλείται συχνά, θεωρείται πως ήταν γιος του Ιντραμπόντι, βασιλιά της Ουντιγιάννα. Όπως ο Βούδας πριν από αυτόν, έτσι και ο Παντμασαμπάβα αντιλήφθηκε σύντομα την απατηλότητα των παροδικών απολαύσεων αυτού του κόσμου, που χαρακτηρίζεται από τις δυαδικότητες και κυρίως από την δυαδικότητα της ευχαρίστησης και του πόνου. Εγκατέλειψε το παλάτι, τα πλούτη του και την σύζυγό του, για να αναζητήσει την Αλήθεια (*Νιάρμα*). Εκπαιδεύτηκε κάτω από τους καλύτερους δασκάλους της εποχής του και απέκτησε την κοσμική γνώση και την θεία Σοφία. Λέγεται ότι είχε οκτώ γκουρού που αντιπροσώπευαν τις οκτώ σχολές του βουδισμού.

Το σημαντικότερο επίτευγμα του Παντμασαμπάβα ήταν ότι συνδύασε την αρχαιότατη γιόγκα – και ιδιαίτερα το γιογκικό σύστημα του τάντρα – με τον βουδισμό και δημιούργησε έτσι μια νέα σύνθεση, μια νέα σχολή. Το σύστημά του είναι γνωστό σαν Βατζραγιάννα (Διαμαντένιο Όχημα), η σχολή του επιζεί ακόμη με το όνομα Νυιγκμάπα (Σχολή των Αρχαίων) και οι οπαδοί του στο Θιβέτ είναι γνωστοί σαν Κοκκινোসκούφηδες. Μελέτησε βαθιά τις απόκρυφες επιστήμες και ήταν σπουδαίος δάσκαλος στο περίφημο πανεπιστήμιο της Ναλάντα. Γνωρίστηκε με τις σημαντικότερες φυσιογνωμίες της εποχής του και με τους βασιλιάδες των γειτονικών χωρών. Το 746 μ.Χ. δέχτηκε την πρόσκληση του βασιλιά Τρισόνγκ Ντετσέν του Θιβέτ και τον επόμενο χρόνο έφτασε στην χώρα των χιονοσκεπέστων βουνών, όπου και κατάφερε να συμφιλιώσει την παλιά θρησκεία Μπον με την φιλοσοφία του Βούδα και να εδραιώσει τον βουδισμό ως επίσημη θρησκεία του Θιβέτ.

Η Βίβλος της Μεγάλης Απελευθέρωσης, που αποτελεί το πρώτο μέρος αυτού του βιβλίου, είναι ένα κείμενο από την σειρά πραγματειών γνωστή με το όνομα *Μπάρντο Τοντόλ*. Πρόκειται για απόκρυφες δοξασίες οι οποίες παρέμεναν άγνωστες επί αιώνες, μέχρις ότου αποκαλύφθηκαν στις μέρες μας. Ο τρόπος της απόκρυψης και της ανακάλυψης αυτών των διδασκαλιών είναι παράξενος και χαρακτηριστικός για το Θιβέτ. Μας ενδιαφέρει άμεσα εδώ, επειδή πιστεύουν ότι τις έγραψε ο ίδιος ο

Παντμασαμπάβα και στην συνέχεια τις έκρυψε σε απρόσιτα μέρη, σε σπηλιές, σε κοιλώματα και σε σχισμές βράχων μαζί με μυητικά σκεύη. Έπειτα, όχι μόνο προφήτευσε και έδωσε οδηγίες για την ανακάλυψή τους, αλλά κατηύθυνε τους μελλοντικούς μαθητές του – που ήταν ικανοί γιόγκι – στα μέρη όπου ήταν κρυμμένες. Η ανεύρεση των κειμένων ήταν σταδιακή και μέχρι τώρα δεν έχουν ανακαλυφθεί όλα. Το καθένα έρχεται στο φως την κατάλληλη εποχή, για να ικανοποιήσει τις νέες πνευματικές ανάγκες, να κατευθύνει τους αναζητητές και να ανταποκριθεί στις σύγχρονες ανάγκες του κόσμου.

Η Θιβετανική Βίβλος της Μεγάλης Απελευθέρωσης δεν είναι ένα συνηθισμένο βιβλίο. Είναι ένα κείμενο γραμμένο με ταντρικό τρόπο. Έχει ένα φανερό και ένα κρυμμένο νόημα και το ένα οδηγεί στο άλλο. Δεν είναι κάτι που το διαβάζει κανείς από περιέργεια και μετά το βάζει σε κάποιο ράφι της βιβλιοθήκης του. Το κείμενο έχει μια άμεση αποκαλυπτική επιρροή στον προσεκτικό αναγνώστη και η απελευθέρωση λαμβάνει χώρα εκείνη την στιγμή σε ένα εσωτερικό επίπεδο. Είναι ένα βιβλίο γραμμένο μαγικά, που ρίχνει άπλετο φως στην ουσία και στην φύση του νου και μέσω αυτού του φωτός, ο αναζητητής εισέρχεται στο όραμα του Παντός, μια θέα πανοραμική πέρα από τον χώρο και τον χρόνο, πέρα και έξω από τον υποκειμενικό κόσμο, στην ίδια την ουσία της Αλήθειας, στην τελική επιβεβαίωση όπου ο τολμηρός και ριψοκίνδυνος μαθητής βεβαιώνει το Γεγονός και την αληθινή Πραγματικότητα.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Η Θιβετανική Βίβλος της Μεγάλης Απελευθέρωσης

I. Εισαγωγικές Παρατηρήσεις

Σεβασμός στα πνευματικά Όντα, στο Τρικάγια,¹ που είναι η εκδήλωση του φωτεινού Νου!

Αυτή η πραγματεία ανήκει στην Βαθιά Δοξασία της αυτοπραγμάτωσης μέσω Διαλογισμού πάνω στις Ειρηνικές και στις Οργισμένες θεότητες. Εκθέτει την γιόγκα της γνώσης του Νου, την εσωτερική αντίληψη της πραγματικότητας και την μέθοδο της αυτοπραγμάτωσης.

Η μέθοδος της αντίληψης του νιρβάνα μέσω της γνώσης

Ω ευλογημένοι μαθητές σκεφθείτε βαθιά τις διδασκαλίες αυτές.

Σαμάγια γκιά, γκιά, γκιά.²

Ε-μα-χό!³

Χαιρετίστε τον έναν Νου που αγκαλιάζει τον Σαμσάρα και το Νιρβάνα. Αυτόν που θα υπάρχει αιώνια, όπως υπάρχει και τώρα, αν και άγνωστος. Αυτόν που είναι πάντα διαυγής και υφίσταται πάντα, αν και αόρατος, που είναι ακτινοβόλος, χωρίς σκιές, αν και δεν αναγνωρίζεται.

1. *Τρικάγια* (τρία σώματα) είναι τρεις καταστάσεις στις οποίες υφίστανται οι φωτισμένοι Βούδες. Είναι (α) η ακατάληπτη από τους ανθρώπους υπερβατική ενότητα του *Νταρμακάγια* (πνευματικό σώμα της Αλήθειας), η αρχέγονη *Τατάτα* (ταύτιση) που μπορεί να γνωσθεί μόνο μέσω αυτοπραγμάτωσης, (β) η ουράνια κατάσταση του *Σαμπογκακάγια* (ευδαιμονικό σώμα), η αντανάκλαση ή τροποποιημένη όψη του *Νταρμακάγια* και (γ) η κατάσταση της ανθρώπινης ενσωμάτωσης ή *Νιρμανακάγια* (σώμα ενσάρκωσης).

2. Αυτό το *μάντραμ* δείχνει ότι οι διδασκαλίες που πρόκειται να δοθούν είναι πολύ εσωτερικές και βαθιές για να διδαχθούν ή να κατανοηθούν από οποιονδήποτε, εκτός από μαθητές που έχουν εξαγνιστεί και αυτοπειθαρχηθεί γιογκικά. Αυτό επιβεβαιώνεται από την αναφορά στους μαθητές σαν ευλογημένους ή καρμικά καλότυχους. Έτσι η παρούσα πραγματεία μπορεί να θεωρηθεί ότι ανήκει στην μυστική γνώση των γκουρού. Για τους μνημένους Θιβετανούς της σχολής αυτής, το ίδιο το *μάντραμ* ισοδυναμεί με σφραγίδα μυστικότητας που τοποθετείται σε αυτές τις διδασκαλίες. Η σανσκριτική λέξη «σαμάγια» αντιστοιχεί στην θιβετανική *τογκ-πα* που σημαίνει «τέλεια αντίληψη». Το «γκιά», που επαναλαμβάνεται τρεις φορές, είναι μια θιβετανική έκφραση που μεταφράζεται κυριολεκτικά σαν «αχανής». Έτσι το *μάντραμ* μπορεί να αποδοθεί σαν «αχανής, αχανής, αχανής είναι η θεία Σοφία».

3. Η λέξη *Ε-μα-χό* είναι ένα επιφώνημα που απαντάται συχνά στην βουδιστική φιλολογία του Θιβέτ και εκφράζει ευσπλαχνία για όλα τα ζωντανά πλάσματα.

Αυτές οι διδασκαλίες έχουν σκοπό να κάνουν τον μαθητή ικανό να γνωρίσει εκείνον τον Νου. Ό,τι έχει διδαχθεί μέχρι τώρα από τους Βούδες των τριών χρόνων,¹ οι οποίοι γνώριζαν αυτόν τον Νου και ό,τι αναγράφεται στην «Πύλη του Ντάρμα» – που αποτελείται από ογδόντα τέσσερις χιλιάδες σλόκα² – και αλλού, παραμένει ακατάληπτο.

1. Οι Βούδες των τριών χρόνων είναι: ο Ντιπανκάρα (Φωτεινός) του παρελθόντος χρονικού κύκλου, ο Σακιαμούνι (Σοφός των Σάκια) του παρόντος χρονικού κύκλου και ο Μαϊτρέγια (Αγαθοεργός) του μελλοντικού χρονικού κύκλου.

2. Αυτοί οι 84.000 σλόκα (στίχοι) περιέχουν τις βασικές αρχές των βουδιστικών διδασκαλιών και γι' αυτό είναι γενικά γνωστοί ανάμεσα στους Θιβετανούς σαν «Πύλη του Ντάρμα» ή «Είσοδος στον Ντάρμα» ή στα Θιβετανικά «Γκέτρι».

Οι Τζίνα¹ δεν έχουν αλλού διδάξει τίποτα σχετικά με τον έναν Νου.

Αν και αχανείς, σαν τον απέραντο ουρανό, οι ιερές Γραφές δεν περιέχουν παρά λίγα λόγια σχετικά με την γνώση του νου.

Έτσι αυτό το βιβλίο, σαν αληθινή εξήγηση των αιωνίων διδασκαλιών των Τζίνα, αποτελεί την ορθή μέθοδο της πρακτικής τους εφαρμογής.

1. Οι Τζίνα (κατακτητές) είναι οι Βούδες, που έχουν καταικήσει την σαμσαρική ή συμβατική ύπαρξη.

Η υπερβατική ταύτιση

*Κιέ, κιέ, Χο!*¹

Ω ευλογημένοι μαθητές ακούστε!

Η γνώση αυτού που συνήθως ονομάζεται νους είναι διαδεδομένη. Όμως επειδή ο ένας Νους είναι άγνωστος, ή θεωρείται εσφαλμένα ή μονόπλευρα, χωρίς να αναγνωρίζεται απόλυτα όπως είναι στην πραγματικότητα, η ανάγκη γι' αυτήν την διδασκαλία είναι ανυπολόγιστη. Χρειάζεται επίσης και στους κοινούς ανθρώπους, οι οποίοι μη γνωρίζοντας τον έναν Νου, δεν γνωρίζουν τον εαυτό τους.

Περιπλανιούνται εδώ κι εκεί στους τρεις Κόσμους² και στις έξι κατηγορίες υπάρξεων³ υφιστάμενοι τον πόνο. Αυτό είναι αποτέλεσμα του ότι δεν έχουν φτάσει στην κατανόηση του νου.

Επειδή ο πόνος με κάθε τρόπο τους καταβάλλει, στερούνται ακόμη και την αυτοκυριαρχία.

Έτσι, και να θέλει κανείς να γνωρίσει τον νου όπως είναι, αποτυχαίνει.

Άλλοι, σύμφωνα με την ιδιαίτερη πίστη τους και την βίωσή της, δεσμεύονται από επιθυμίες και δεν μπορούν να αντιληφθούν το καθαρό Φως.

Συντρίβονται από τον πόνο και βρίσκονται σε σκοτάδι, εξαιτίας των παθών τους.

1. Η λέξη «Κιέ» είναι κλητική και χρησιμοποιείται από τους Θιβετανούς σαν *μάντραμ* ή, όπως εδώ, σαν σύσταση στους μαθητές.

2. Οι τρεις κόσμοι (*τραϊλόκια*) είναι: (1) ο κόσμος της επιθυμίας (*καμα-ντάτου*), (2) Ο κόσμος της μορφής (*ρούπα-ντάτου*), (3) Ο άμορφος κόσμος (*αρούπα-ντάτου*).

3. Αυτές είναι: (1) ντέβα (θεοί ή άγγελοι), (2) Άσουρα (πιάνες, (3) άνθρωποι (νάρα), (4) Ζώα (τιριάκ), (5) πνεύματα ή φαντάσματα (πρέτα), (6) Κάτοικοι της κόλασης (ναράκα).

Αν και η Μέση Ατραπός περιέχει την διπλή Αλήθεια, τελικά συσκοτίζεται εξαιτίας των επιθυμιών.

Οι επιθυμίες συσκοτίζουν επίσης την Κρίγια Γιόγκα¹ και την Σέβα-σάντανά² και συσκοτίζουν ακόμη και τις μεγαλύτερες και ανώτερες καταστάσεις του νου.

1. *Κρίγια Γιόγκα* είναι η γιόγκα που βασίζεται στους θρησκευτικούς τύπους και στην λατρεία.

2. *Σέβα-σάντανά* στην κυριολεξία σημαίνει «λατρευτική υπηρεσία». Αναφέρεται στην ιεροποίηση, δηλαδή σε μια γιογκική άσκηση, σύμφωνα με την οποία όλα τα καθήκοντα μέσα στην κοινωνία και στον κόσμο θεωρούνται σαν ιερά.

Αφού δεν υπάρχει δυαδικότητα, η πολλαπλότητα είναι απατηλή.

Αν η δυαδικότητα δεν ξεπεραστεί και η ενοποίηση δεν πραγματωθεί, η Φώτιση δεν μπορεί να επιτευχθεί.

Ο Σαμσάρα και το Νιρβάνα σαν αδιαχώριστη ενότητα, αποτελούν τον Νου.¹

Εξαιτίας των κοσμικών πίστευων, τις οποίες είναι ελεύθερος κανείς να αποδεχθεί ή να απορρίψει, περιπλανιέται στον Σαμσάρα.

Επομένως ασκώντας τον Ντάρμα, απαλλαγμένος από κάθε προσκόλληση,

συλλαμβάνει όλη την ουσία των διδασκαλιών που εκτίθενται σε αυτήν την Γιόγκα της Αυτο-ελευθέρωσης μέσω της Γνώσης του Νου στην πραγματική του φύση.

Οι αλήθειες που παρουσιάζονται εδώ, είναι γνωστές σαν «Μεγάλη Αυτο-ελευθέρωση» και σ' αυτές υπερέχει η Δοξασία της μεγάλης έσχατης Τελείωσης.²

1. Αυτός ο αφορισμός εκθέτει περιεκτικά την τελική διδασκαλία του Μαχαγιάνα. Για να την καταλάβουμε απαιτείται μια τέλεια κατανόηση της δοξασίας της Κενότητας. Αφού ο ένας Νους είναι η αιτία όλων των αιτιών και η έσχατη πραγματικότητα, κάθε άλλη όψη του Παντός, ορατή και αόρατη και όλες οι καταστάσεις της συνείδησης είναι αναπόσπαστα μέρη του ενός Νου. Η δυαδικότητα του *Σαμσάρα* και του *Νιρβάνα* αποκαλύπτεται ότι είναι ενότητα.

2. Εδώ αναφέρεται στην κύρια δοξασία, γνωστή σαν μεγάλη Τελείωση της σχολής των Νυίγκμα, που ιδρύθηκε από τον Παντμασαμπάβα.

Ο Νους στην αληθινή του κατάσταση

Σαμάγια, γκιά, γκιά, γκιά.

Αυτό που συνήθως ονομάζεται Νους, απορρέει από την ενορατική Σοφία.¹

Αν και είναι ο ένας Νους, ωστόσο δεν έχει αληθινή ύπαρξη.

Αν και είναι η πηγή της ευδαιμονίας του Νιρβάνα και του πόνου του Σαμσάρα, ωστόσο καλλιεργείται όπως και τα έντεκα γιάνα.²

1. Η ενορατική σοφία είναι γνωστή στο Μαχαγιάνα σαν *Πραγνιά* και η αφύπνισή της με διαλογιστική άσκηση, είναι ο σκοπός του βουδιστικού Ζεν.

2. Τα έντεκα γιάνα ή ατραποί, αναφέρονται στις έντεκα σχολές της βουδιστικής φιλοσοφίας.

Τα διάφορα ονόματα που έχουν δοθεί κατά καιρούς στον Νου είναι αναρίθμητα.

Μερικοί τον ονομάζουν «νοητικό εαυτό».

Κάποιοι άλλοι τον ονομάζουν «εγώ».

Από τους Χιναγιανιστές ονομάζεται «η ουσία των διδασκαλιών».

Από τον Γιογκατσάρα¹ ονομάζεται «σοφία».

Τον ονομάζουν «το μέσον για το πέρασμα στην άλλη όχθη της σοφίας».²

Τον ονομάζουν «βουδική Ουσία».

Τον ονομάζουν «Μάχα Μούντρα».³

Τον ονομάζουν «Μοναδικό Σπέρμα».

Τον ονομάζουν «Νταρμαντάου».⁴

Τον ονομάζουν «Θεμέλιο».

Και πολλά άλλα ονόματα του έχουν δοθεί σε διάφορες γλώσσες.

1. Σχολή βουδιστικής μεταφυσικής που ιδρύθηκε τον 4ο μ.Χ. αιώνα από τον Αριασάνγκα. Σύμφωνα με τον Γιογκατσάρα καθετί το αντιληπτό είναι μόνο Νους. Δεν υπάρχουν ορατά πράγματα, ο εξωτερικός κόσμος είναι νους.

2. Η φράση «το μέσον για το πέρασμα στην άλλη όχθη της σοφίας» είναι η θιβετανική απόδοση του όρου *Πραγκνιαπαράμιτα* που σημαίνει «θεία σοφία».

3. *Μαχαμούντρα* σημαίνει «μεγάλη χειρονομία» ή «μεγάλο σύμβολο». Η *Μαχαμούντρα* παρουσιάζεται λεπτομερειακά στο βιβλίο *Θιβετανική Γιόγκα και Μυστικές Διδασκαλίες*.

4. Ο *Νταρμαντάου* σημαίνει «Σπέρμα (ή δυνατότητα) Αλήθειας». Είναι η υποκρυπτόμενη πνευματική πραγματικότητα, θεωρούμενη σαν στερέωμα ή αιτία όλων των πραγμάτων.

II. Πρακτική Εφαρμογή

Ο άχρονος Νους

Αν γνωρίζεις πώς να εφαρμόσεις με τριπλό τρόπο¹ αυτήν την διδασκαλία, τότε όλες οι περασμένες γνώσεις που είναι χαμένες στην μνήμη θα γίνουν απόλυτα φανερές, καθώς και η γνώση του μέλλοντος που θεωρείται σαν αγέννητο και ακατάληπτο.

Στο παρόν, όταν ο νους παραμένει στην φυσική του κατάσταση,² κατανοείται συνήθως με τον δικό του χρόνο.³

1. Είναι σύνηθες ανάμεσα στους Θιβετανούς Βουδιστές γκουρού να αποδίδουν σε όλα τα πράγματα μια τριπλή όψη. Το σύμπαν έχει τρεις κόσμους, η Κενότητα τρία κενά, η ουσία του Βούδα εκδηλώνεται με τρία θεία σώματα κ.λπ. Έτσι κι αυτή η γιόγκα της γνώσης του Νου εφαρμόζεται με τριπλό τρόπο για να μπορέσει ο γιόγκι να γίνει, σαν τους Βούδες, κύριος όλων των τριπλοτήτων.

2. Η αληθινή ή φυσική του κατάσταση του Νου, είναι ατροποποίητη αταραξία.

3. Ο Ένας Νους μη έχοντας αρχή σε κάποιον χρόνο, δεν έχει και τέλος σε κάποιον χρόνο όντας αιώνιος, δεν μπορεί να γνωσθεί ή να συλληφθεί με όρους χρόνου.

Αν αναζητήσεις τον Νου στην αληθινή του κατάσταση, θα βρεις ότι αν και αόρατος γίνεται εύκολα αντιληπτός.

Στην αληθινή του κατάσταση ο Νους είναι γυμνός και αμόλυντος· δεν αποτελείται από τίποτε, γιατί απορρέει από την κενότητα· είναι καθαρός, άδειος, διαφανής, χωρίς δυαδικότητα· είναι άχρονος, απλός, ανεμπόδιτος, άχρωμος· δεν είναι κάτι χωριστό, αλλά η ενότητα όλων των πραγμάτων και όμως δεν συντίθεται απ' αυτά· έχει μια γεύση¹ και είναι πέρα από διαφοροποίηση.

Δεν είναι ξέχωρος ο νους σου από τον νου των άλλων.

Δεν θα καταλάβεις την λεπτεπίλεπτη ύπαρξη του Νου, αν δεν αντιληφθείς την αμετάβλητη ενότητα του Τρικαγία. Ο νους σαν αδημιούργητος και κενός είναι ο Νταρμακάγια, σαν άδειος και αυτο-ακτινοβόλος είναι ο Σαμπογκακάγια και σαν διάφανος, που φωτίζει, είναι ο Νιρμανακάγια. Έτσι, είναι η πρωταρχική Ουσία στην οποία οι τρεις θείες Όψεις είναι Μία.

Αν ο γιόγκι εφαρμόσει τέλεια αυτήν την σοφία, θα καταλάβει όλα τα προαναφερόμενα.

1. Η έκφραση «μιας γεύσης», απαντάται σε όλη την βουδιστική φιλολογία για να τονίσει, όπως εδώ, την ομοιογένεια, την αδιαφοροποίητη ταύτιση, την δίχως ιδιότητες ή υπερκόσμια ενότητα.

Ο Νους είναι αδημιούργητος

Αφού ο Νους στην αληθινή του φύση είναι αδημιούργητος και αυτό-ακτινοβόλος, πώς μπορεί κανείς χωρίς να τον γνωρίζει, να βεβαιώνει ότι ο νους δημιουργείται;

Αφού σ' αυτήν την γιόγκα δεν υπάρχει κανένα αντικείμενο διαλογισμού, πώς μπορεί κανείς, χωρίς να εξακριβώσει την αληθινή φύση του μέσω διαλογισμού, να βεβαιώνει ότι ο νους δημιουργείται;

Αφού ο νους στην αληθινή του κατάσταση είναι η Πραγματικότητα, πώς μπορεί κανείς χωρίς να έχει ανακαλύψει τον δικό του νου, να βεβαιώνει ότι ο νους δημιουργείται;¹ Αφού η νοητική αρχή προέρχεται από την ίδια την ουσία του νου, πώς μπορεί κανείς χωρίς να την έχει διερευνήσει και ανακαλύψει, να βεβαιώνει ότι ο νους δημιουργείται; Αφού ο νους ξεπερνά την δημιουργία και μετέχει του Αδημιούργητου, πώς μπορεί κανείς να βεβαιώνει ότι ο νους δημιουργείται;

1. Στην αληθινή του κατάσταση, ο Νους και η ύλη, στην σαμσαρική, κοσμική ή παροδική όψη τους είναι αδιαχώριστα ένα.

Αφού ο Νους στην πρωταρχική του ατροποποίητη φυσικότητα είναι αδημιούργητος και χωρίς μορφή και έτσι θα έπρεπε να θεωρείται, Πώς μπορεί κανείς να ισχυρίζεται ότι ο νους δημιουργείται;

Αφού ο Νους θεωρείται επίσης χωρίς ιδιότητες, πώς μπορεί να ισχυρίζεται κανείς ότι δημιουργείται;

Αφού ο αυτογεννώμενος και χωρίς ιδιότητες Νους είναι σαν τα τρία κενά, αδιαφοροποίητος και ατροποποίητος, πώς μπορεί κανείς να ισχυρίζεται ότι δημιουργείται;

Αφού ο Νους είναι χωρίς αντικειμενικότητα και αιτία, πηγαίος, αυτογεννώμενος, πώς μπορεί κανείς χωρίς να τον έχει γνωρίσει, να ισχυρίζεται ότι δημιουργείται;

Αφού σαν θεία σοφία αναδύεται σύμφωνα με τον δικό του χρόνο και τότε ελευθερώνεται κανείς, πώς μπορούν εκείνοι που αντιτίθενται σε αυτές τις διδασκαλίες, να ισχυρίζονται ότι ο νους δημιουργείται;

Αφού ο Νους είναι τέτοιας φύσης και μη δυνάμενος να γνωσθεί,¹ πώς μπορεί κανείς να ισχυρίζεται ότι ο νους δημιουργείται;

Αφού ο ένας Νους απορρέει από την Κενότητα και δεν έχει θεμέλιο, και ο δικός σου Νους παρόμοια είναι σαν τον ουρανό.² Για να μάθεις αν είναι ή δεν είναι έτσι, ψάξε και ξαναψάξε μέσα στον δικό σου νου.

Αφού η αυτογεννώμενη Σοφία απορρέει από την Κενότητα και θεωρείται ότι δεν έχει έναρξη ή τελειωμό, στην πραγματικότητα φωτίζει αιώνια όπως η καρδιά του Ήλιου³ που είναι κι αυτή αγέννητη. Για να μάθεις αν είναι ή δεν είναι έτσι, ψάξε μέσα στον δικό σου νου.

1. Ο νους στην περιορισμένη όψη του δεν μπορεί να γνωρίσει την άπειρη και υπερκόσμια όψη του Νου.

2. Η περιορισμένη όψη του νου, όντας μια μικροκοσμική αντανάκλαση του ενός Νου και αεχώριστη από αυτόν, μετέχει στην κενή και ελεύθερη φύση του.

3. Η καρδιά αναφέρεται εδώ στην μυστική ουσία του Ήλιου, γνωστή στις απόκρυφες επιστήμες, και υπαινίσσεται τις μυστικές δοξασίες για τον Ήλιο, ο οποίος, σαν τον Νου, προβάλλει από την αγέννητη, ατροποποίητη Ταύτιση που είναι συνώνυμη με την Κενότητα.

Η θεία σοφία είναι αναμφίβολα ακατάστρεφτη και αδιάσπαστη, σαν την ασταμάτητη ροή ενός ποταμού. Για να μάθεις αν είναι ή δεν είναι έτσι, ψάξε μέσα στον δικό σου νου.

Αφού τα αντικειμενικά φαινόμενα είναι απλώς μια ασταθής ροή, σαν τον αέρα του στερεώματος, δεν έχουν την δύναμη να παρασύρουν και να δεσμεύσουν. Για να μάθεις αν είναι ή δεν είναι έτσι, ψάξε μέσα στον δικό σου νου.

Όλα τα φαινόμενα είναι πράγματι ιδέες σου, συλλαμβάνονται από μόνες τους στον νου σαν είδωλα σε έναν καθρέφτη. Για να μάθεις αν είναι ή δεν είναι έτσι, ψάξε μέσα στον δικό σου νου.

Όλα τα εξωτερικά φαινόμενα παρουσιάζονται μόνα τους, ελεύθερα, σαν τα σύννεφα του ουρανού και χάνονται εκεί απ' όπου ήλθαν. Για να μάθεις αν είναι ή δεν είναι έτσι, ψάξε μέσα στον δικό σου νου.

Αφού ο Ντάρμα¹ δεν υπάρχει πουθενά αλλού παρά μόνο στον νου, δεν υπάρχει άλλη θέση για διαλογισμό εκτός του νου.

Αφού ο Ντάρμα δεν υπάρχει πουθενά αλλού παρά μόνο στον νου, δεν υπάρχει άλλη δοξασία για να διδαχθεί ή να πραγματωθεί οπουδήποτε αλλού.

Αφού ο Ντάρμα δεν υπάρχει πουθενά αλλού παρά μόνο στον νου, δεν υπάρχει άλλος τόπος αλήθειας για την τήρηση της αφιέρωσης.

Αφού ο Ντάρμα δεν υπάρχει πουθενά αλλού παρά μόνο στο νου, δεν υπάρχει αλλού Ντάρμα με τον οποίον να πετυχαίνεται η Απελευθέρωση.

Ψάξε και ξαναψάξε μέσα στον δικό σου νου.

1. Ντάρμα είναι ο Θεός νόμος, η Αλήθεια, η Σοφία και ιδιαίτερα η διδασκαλία του Βούδα.

Ψάχνοντας προς τα έξω στο κενό του διαστήματος,¹ δεν βρίσκεται κανένα μέρος στο οποίο ο νους να ακτινοβολεί.

Ψάχνοντας προς τα μέσα στον δικό σου νου για ακτινοβολία, δεν βρίσκεται κανένα πράγμα που να λάμπει.

Ο νους σου είναι διαφανής και χωρίς ιδιότητες.

Αφού ο νους σου απορρέει από το καθαρό φως² της Κενότητας, έχει την φύση του Νταρμακάγια. Δεν έχει ιδιότητες και παρομοιάζεται με τον ανέφελο ουρανό.

Δεν είναι πολλαπλός κι όμως είναι παντογνώστης.

Πράγματι υπάρχει μεγάλη διαφορά ανάμεσα στην κατανόηση αυτών των διδασκαλιών και στην μη κατανόησή τους.

Το πηγαίο αυτό καθαρό Φως, το αιώνια αγέννητο, είναι το δίχως γονείς παιδί της Σοφίας. Πόσο θαυμάσιο!

1. Αυτή η αναφορά στο κενό του διαστήματος είναι απλώς συμβολική, γιατί το διάστημα, αν και φαίνεται άδειο, είναι το πλήρωμα και η μήτρα απ' όπου όλα τα πράγματα προβάλλουν στο συγκεκριμένο, ορατό σύμπαν.

2. Αυτό το Φως, έμφυτο σε κάθε ζωντανό πλάσμα, δεν λάμπει σε κάποιο μέρος, ούτε πηγάζει από κάποιο, γιατί είναι υπερβατικό, πέραν του χώρου και του χρόνου. Ακτινοβολεί μόνο μέσα στο άδυτο της καρδιάς του ζηλωτή.

Αφού δεν έχει δημιουργηθεί, είναι η φυσική Σοφία. Πόσο θαυμάσιο!

Αφού δεν γνωρίζει γέννηση, δεν γνωρίζει και θάνατο. Πόσο θαυμάσιο!

Αν και είναι η συνολική Πραγματικότητα, δεν υπάρχει θεατής.¹ Πόσο θαυμάσιο!

Αν και πλανιέται στον Σαμσάρα, παραμένει πεντακάθαρο. Πόσο θαυμάσιο!

Αν και αντιλαμβάνεται τον Βούδα, δεν προσκολλάται στο καλό.² Πόσο θαυμάσιο!

Αν και κατέχεται από όλες τις υπάρξεις, δεν αναγνωρίζεται. Πόσο θαυμάσιο!

Εκείνοι που δεν γνωρίζουν τον καρπό αυτής της γιόγκα, ζητούν άλλους καρπούς.³

Πόσο θαυμάσιο!

Αν και το καθαρό Φως της Πραγματικότητας λάμπει μέσα στον νου μας, οι πολλοί το ψάχνουν αλλού. Πόσο θαυμάσιο!

Χαιρετίστε αυτήν τη Σοφία που αποκαλύπτεται εδώ σχετικά με τον αόρατο και αμόλυντο Νου.

Αυτή η διδασκαλία είναι η πιο έξοχη από τις διδασκαλίες.

Αυτός ο διαλογισμός που δεν χρειάζεται νοητική συγκέντρωση, που τα αγκαλιάζει όλα και που είναι ελεύθερος από κάθε ατέλεια, είναι ο πιο έξοχος από τους διαλογισμούς.

Η άσκηση αυτή για την αδημιούργητη Κατάσταση, όταν ορθά κατανοηθεί, είναι η πιο έξοχη από τις ασκήσεις. Αυτός ο καρπός της «Γιόγκα του Αιώνια Αζήτητου», που ωριμάζει φυσικά, είναι ο πιο έξοχος από τους καρπούς, Εδώ αποκαλύπτουμε πράγματι την τετραπλή μεγάλη Ατραπό.⁴

1. Δεν μπορεί να υπάρχει θεατής της Πραγματικότητας, γιατί η αντίληψή της προϋποθέτει την ύπαρξη ενός αιώνιου εγώ ή ατομικοποιημένης σαμσαρικής οντότητας. Ο ένας Νους δεν μπορεί να δει τον εαυτό του, γιατί δεν είναι ένα εγώ ή πράγμα, ή αντικείμενο αντίληψης. Μπορεί να γνωρίσει μόνο ό,τι υπάρχει. Η φύση του είναι να γνωρίζει και όχι να γνωρίζεται.

2. Το καλό και το κακό είναι μια δυαδικότητα, ένα ζευγάρι σαμσαρικών αντιθέτων που στην αληθινή Κατάσταση είναι ταυτισμένα.

3. Ο καρπός υπονοεί το αποτέλεσμα της επιτυχούς εφαρμογής αυτής της γιόγκα σχετικά με την

γνώση του νου. Μη γνωρίζοντας αυτόν τον θαυμάσιο καρπό, οι αφώτιστοι ψάχνουν αλλού για πνευματική καθοδήγηση.

4. Η τετραπλή Ατραπός ονομάζεται έτσι γιατί έχει τέσσερα στάδια: (α) διδασκαλία, (β) διαλογισμός, (γ) άσκηση ή πρακτική εφαρμογή, (δ) καρπός ή αποτέλεσμα.

Αυτή η δίχως λάθη διδασκαλία, αυτή η μεγάλη Ατραπός απορρέει από την καθαρή Σοφία που παρουσιάζεται εδώ και που, όντας καθαρή και αλάνθαστη, ονομάζεται Ατραπός.

Αυτός ο διαλογισμός πάνω στην αλάνθαστη μεγάλη Ατραπό, απορρέει από την καθαρή Σοφία που παρουσιάζεται εδώ και που, όντας καθαρή και αλάνθαστη, ονομάζεται Ατραπός.

Αυτή η άσκηση σχετικά με την αλάνθαστη μεγάλη Ατραπό, απορρέει από την καθαρή Σοφία που παρουσιάζεται εδώ και που, όντας καθαρή και αλάνθαστη, ονομάζεται Ατραπός.

Ο καρπός αυτής της αλάνθαστης μεγάλης Ατραπού, απορρέει από την καθαρή Σοφία που παρουσιάζεται εδώ και που, όντας καθαρή και αλάνθαστη ονομάζεται Ατραπός.

Το μέγα Φως

Αυτή η γιόγκα επίσης ασχολείται με το θεμέλιο του αναλλοίωτου μεγάλου Φωτός.

Η διδασκαλία γι' αυτό το αναλλοίωτο μεγάλο Φως απορρέει από την μοναδική καθαρή Σοφία που παρουσιάζεται εδώ και που, επειδή φωτίζει τους τρεις Χρόνους,¹ ονομάζεται Φως.

Ο διαλογισμός πάνω σε αυτό το αναλλοίωτο μεγάλο Φως απορρέει από την μοναδική καθαρή Σοφία που παρουσιάζεται εδώ και που, επειδή φωτίζει τους τρεις Χρόνους, ονομάζεται Φως.

Ο καρπός αυτού του αναλλοίωτου μεγάλου Φωτός απορρέει από την μοναδική καθαρή Σοφία που παρουσιάζεται εδώ και που, επειδή φωτίζει τους τρεις Χρόνους, ονομάζεται Φως.²

Τώρα θα εξηγηθεί η ουσία της δοξασίας σχετικά με την ενότητα των τριών Χρόνων.

Αν δεν εφαρμόζεται η γιόγκα του παρελθόντος και του μέλλοντος, η μνήμη του παρελθόντος παραμερίζεται.

Αν το μέλλον δεν καλωσορίζεται, ο νους το αποκόβει τελείως από το παρόν.

Αν το παρόν δεν σταθεροποιείται, παραμένει στην κατάσταση της Κενότητας.³

1. Δηλαδή το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον.

2. Αυτή η Γιόγκα του Φωτός αποτελείται από τέσσερα στάδια τελείωσης: (1) η αρχική θέα του Φωτός, (2) η προοδευτική αύξηση του Φωτός, (3) η κατανόηση της ουσίας του Φωτός και (4) η παράταση του διαλογισμού για απεριόριστο διάστημα, προκειμένου να εισέλθει ο γιόγκι σε *σαμάντι*.

3. Αν ο άνθρωπος δεν ασκεί την Γιόγκα της Ενδοσκόπησης, οι κρυμμένες μνήμες παραμένουν λανθάνουσες και το παρελθόν συνεχίζει να είναι διαχωρισμένο από το παρόν. Αν δεν καλωσορίζει το μέλλον και πιστεύει ότι δεν μπορεί να γίνει αντιληπτό στο παρόν, τότε αποκόπτει το μέλλον από το παρόν. Το παρόν, γίνεται αντιληπτό από τον άνθρωπο σαν συνεχής ροή αστάθειας και γίνεται αντιληπτό από τον γιόγκι σαν ομοιογενής και αδιαφοροποίητη αιωνιότητα.

Η γιόγκα της νιρβανικής ατραπού

Δεν υπάρχει κάτι πάνω στο οποίο να διαλογιστείς, ούτε υπάρχει κανένας διαλογισμός.

Δεν υπάρχει τίποτε για να σε παραπλανήσει, ούτε υπάρχει παραπλάνηση, αν καθοδηγείσαι από την μνήμη.¹

Χωρίς διαλογισμό, χωρίς παραπλάνηση, κοίτα μέσα στην αληθινή Κατάσταση όπου η αυτο- αναγνώριση, η αυτογνωσία και η αυτοφώτιση λάμπουν περίλαμπρα. Αυτά που φωτίζουν έτσι ονομάζονται μποντισαττικός Νους.² Στο πεδίο της Σοφίας που υπερβαίνει κάθε διαλογισμό, που είναι φωτεινό και όπου δεν υπάρχει παραπλάνηση, οι κενές ιδέες, η αυτοελευθέρωση και η πρωταρχική Κενότητα απορρέουν από τον Νταρμακάγια.

Χωρίς την πραγμάτωση αυτήν, ο σκοπός της νιρβανικής Ατραπού είναι ανεπίτευκτος.

Μαζί με την πραγμάτωση αυτή πετυχαίνεται και η κατάσταση του Βατζρασάτβα.³

Αυτές οι διδασκαλίες εξαντλούν όλη την γνώση και είναι εξαιρετικά βαθιές και απροσμέτρητες.

Αν και μπορούν να θεωρηθούν με πολλούς τρόπους, γι' αυτόν τον Νου της αυτο-αναγνώρισης και αυτο-αναβλύζουσας Σοφίας δεν υπάρχει θεωρία και θεατής.

Όταν αναλυθούν εξαντλητικά, αυτές οι διδασκαλίες συγχωνεύονται με τον αναζητητή που τις αναζητεί, αν και όταν τις αναζητούσε δεν μπορούσε να τις βρει.⁴

1. Για αναρίθμητους αιώνες ο μικροκοσμικός νους περιπλανιέται στον *σαμσάρα* και βιώνει την ύπαρξη. Έτσι αν οι μνήμες του παρελθόντος ξαναζωντανέψουν στον μαθητή μέσω της επιτυχούς εφαρμογής της Γιόγκα της Ενδοσκόπησης, θα φανεί ότι περιέχουν ανεκτίμητους θησαυρούς σοφίας, συσσωρευμένους από άλλες εποχές και άλλες ζωές, όταν άρχισε να μπαίνει και να βαδίζει στην Ατραπό – επαρκείς για να τον καθοδηγήσουν και να τον αποτρέψουν από κάθε ξεστράτισμα.

2. Ο «μποντισαττικός νους» είναι ένας συμβολικός όρος που περιγράφει τον υπερφυσικό φωτισμένο νου εκείνου που, όντας υποψήφιος για να γίνει Βούδας, έχει κάνει την αφιέρωση του μποντισάτβα, που συνίσταται στην μη εγκατάλειψη της σαμσαρικής ύπαρξης και στην μη είσοδο στο Νιρβάνα, μέχρις ότου όλη η άγνοια μετατραπεί σε θεία Σοφία

3. Ο Βατζρασάτβα (αδαμάντινη ύπαρξη) αποτελεί αντανάκλαση του Ντιάνι Βούδα Ακσόμπια που προΐσταται στον ανατολικό ουρανό της μεγάλης ευδαιμονίας.

4. Η κυριολεκτική μετάφραση είναι: «αυτές οι διδασκαλίες αναζητούν τον αναζητητή που τις αναζητεί», με τον σκοπό να γίνουν ένα ή να ταυτιστούν με τον γιόγκι, γιατί ενυπάρχουν μέσα στον νου του περιμένοντας την ώρα που θα τις καλέσει για να τον αφυπνίσουν.

Τότε ακριβώς πετυχαίνεται ο σκοπός του αναζητητή και το τέλος της ίδιας της αναζήτησης.

Τότε τίποτε δεν υπάρχει για να αναζητηθεί, ούτε υπάρχει ανάγκη για αναζήτηση.

Αυτή η άναρχη, κενή και ανέφελη καθαρή Σοφία της αυτο-αναγνώρισης είναι ίδια με εκείνη που παρουσιάζεται στην Δοξασία της Μεγάλης Τελείωσης.

Αν και δεν υπάρχουν τέτοια πράγματα όπως γνώση και μη γνώση, υπάρχουν αμέτρητα και βαθιά είδη διαλογισμού και ανυπέρβλητα έξοχα είναι το να γνωρίσεις τελικά τον δικό σου Νου.

Δεν υπάρχουν τέτοια πράγματα, όπως αντικείμενο του διαλογισμού και διαλογιζόμενος. Αν εκείνοι που κάνουν ή δεν κάνουν διαλογισμό αναζητήσουν τον διαλογιζόμενο και δεν τον βρουν, τότε ο σκοπός και το τέρμα του διαλογισμού έχουν επιτευχθεί.

Αν και δεν υπάρχουν τέτοια πράγματα όπως διαλογισμός και αντικείμενο διαλογισμού, δεν είναι ανάγκη να πέσεις κάτω από την κυριαρχία της βαθιάς σκοτεινής άγνοιας, γιατί σαν αποτέλεσμα του διαλογισμού πάνω στην ατροποποίητη ηρεμία του Νου, η αδημιούργητη Σοφία στιγμιαία ακτινοβολεί καθαρά.

Αν και υπάρχει μια αναρίθμητη ποικιλία διαλογιστικών ασκήσεων, στην αληθινή κατάσταση του νου είναι ανύπαρκτες, γιατί δεν υπάρχει ύπαρξη και μη ύπαρξη.

Αφού δεν υπάρχει άσκηση και ασκούμενος, αν εκείνοι που ασκούνται ή δεν ασκούνται, αναζητήσουν τον ασκούμενο και δεν τον βρουν, ο σκοπός και το τέρμα της

άσκησης έχουν επιτευχθεί.

Αφού από τους παμπάλαιους χρόνους δεν βρίσκεται τίποτα άξιο να ασκήσεις, δεν είναι ανάγκη να πέσεις κάτω από την κυριαρχία των απατηλών ροπών.

Αφού η αδημιούργητη ακτινοβόλος Σοφία που παρουσιάζεται εδώ είναι δίχως δράση, άψογη, πέρα από αποδοχή ή απόρριψη, είναι η τέλεια άσκηση.

Αν και δεν υπάρχουν τέτοια πράγματα όπως καθαρό και ακάθαρτο, υπάρχει μια αναρίθμητη ποικιλία καρπών της γιόγκα, που όλοι τους στην αληθινή κατάσταση του νου αποτελούν το συνειδητό περιεχόμενο του αδημιούργητου Τρικάγια.

Αφού δεν υπάρχουν τέτοια πράγματα όπως πράξη και εκτελεστής της πράξης, αν αναζητηθεί ο εκτελεστής και δεν βρεθεί πουθενά, τότε ο σκοπός της απόκτησης κάθε καρπού πετυχαίνεται, καθώς και η ίδια η τελική επίτευξη.

Αφού δεν υπάρχει καμιά άλλη μέθοδος για να αποκτήσεις τον καρπό, δεν είναι ανάγκη να πέσεις κάτω από την κυριαρχία της δυαδικότητας της αποδοχής και της απόρριψης, της συμφωνίας και της διαφωνίας με αυτές τις διδασκαλίες.

Η αντίληψη της αυτο-ακτινοβόλου και αυτογεννώμενης Σοφίας, σαν εκδήλωση του Τρικάγια στον αυτο-αναγνωριζόμενο νου, είναι ο μεγάλος καρπός της επίτευξης του τέλειου Νιρβάνα.

Αυτή η Σοφία μας απαλλάσσει από τους οκτώ στόχους¹ που είναι πάντα παροδικοί.

1. Οι οκτώ στόχοι, προορισμοί ή σύνορα αναφέρονται στους οκτώ εγκόσμιους στόχους που περιγράφονται σαν ζεύγη: κέρδος και χάσιμο, καλό όνομα και ταπεινό όνομα, έπαινος και κατηγορία, ευτυχία και αθλιότητα.

Επειδή δεν επηρεάζεται από κανένα άκρο, ονομάζεται Μέση Ατραπός.

Ονομάζεται Σοφία, εξαιτίας της αδιάσπαστης συνέχειας της μνήμης.

Επειδή είναι η ουσία του άδειου Νου, ονομάζεται Ουσία των Βουδών.

Αν η σημασία αυτών των διδασκαλιών γίνει γνωστή από όλες τις υπάρξεις, θα είναι κάτι ανυπέρβλητα έξοχο.

Έτσι αυτές οι διδασκαλίες είναι «Τα μέσα για να φτάσουμε στην Άλλη Όχθη της Σοφίας».

Για κείνους που έχουν περάσει στο Νιρβάνα, ο Νους είναι άναρχος και ατελείωτος, γι' αυτό και ονομάζεται Μαχαμούντρα.

Εφ' όσον ο Νους, είτε είναι γνωστός είτε όχι, αποτελεί το θεμέλιο για όλες τις χαρές του Νιρβάνα, και για όλες τις οδύνες του σαμσάρα, ονομάζεται Στερέωμα.

Ο ανυπόμονος κοινός άνθρωπος όταν διαμένει στο σάρκίνο σώμα του, ονομάζει αυτήν την πολύ καθαρή Σοφία κοινή νοημοσύνη.

Άσχετα από τα ποικίλα και σπουδαία ονόματα που δίνονται σε αυτήν την Σοφία, σαν αποτέλεσμα ενδελεχούς μελέτης, ποια Σοφία πέρα απ' αυτήν – όπως αποκαλύπτεται εδώ – μπορεί να επιθυμήσει κανείς;

Το να ζητά κανείς κάτι περισσότερο από αυτήν την Σοφία είναι σαν να ψάχνει για έναν ελέφαντα ακολουθώντας τα ίχνη του, την στιγμή που ο ελέφαντας έχει ήδη βρεθεί.

Η γιόγκα της ταύτισης

Είναι εντελώς αδύνατο να βρει κανείς τον Βούδα πουθενά αλλού έξω από τον Νου, ακόμη κι αν τον αναζητήσει στους τρεις κόσμους.

Αν και αυτός που είναι αμαθής μπορεί να ερευνά εξωτερικά ή έξω από τον Νου για να γνωρίσει τον εαυτό του, πώς είναι δυνατό να τον βρει όταν ερευνά άλλους αντί για τον

εαυτό του;

Όποιος ερευνά με αυτόν τον τρόπο για να μάθει τον εαυτό του, είναι σαν τον ανόητο που δίνει μια παράσταση στο μέσον του πλήθους και μετά ξεχνώντας ποιος είναι, ψάχνει παντού να βρει τον εαυτό του!

Το ίδιο ισχύει και γι' αυτόν που πλανάται σε άλλους δρόμους.

Αν δεν γνωρίσει και δεν δει κανείς την αληθινή φύση των πραγμάτων και αν δεν αναγνωρίσει το Φως μέσα στον Νου, η απελευθέρωση από τον Σαμσάρα είναι αδύνατη.

Αν δεν δει κανείς τον Βούδα μέσα στον Νου του, το Νιρβάνα παραμένει συσκοτισμένο.

Αν και φαίνεται ότι η σοφία του Νιρβάνα και η άγνοια του Σαμσάρα αποτελούν δυο ξεχωριστά πράγματα, ωστόσο δεν μπορούν να ξεχωριστούν.

Είναι λάθος να τα θεωρείς με άλλον τρόπο και όχι σαν ένα.

Το λάθος και το σωστό επίσης είναι ουσιαστικά μια ενότητα.

Αλλά μη θεωρώντας τον Νου σαν φυσική δυαδικότητα και επιτρέποντας σε αυτόν – σαν την πρωταρχική συνείδηση – να παραμένει στην δική του θέση, φτάνεις στην απελευθέρωση.

Το λάθος του να ψάχνεις αλλού έξω απ' αυτόν, δεν οφείλεται σε άγνοια του ίδιου του Νου, αλλά στο ότι δεν ζητάς να μάθεις την Τατάτα.¹

1. Τατάτα είναι η έσχατη Ταύτιση, η οποία αναδύεται μέσα στην ύπαρξη του γιόγκι, όταν βρίσκεται στην κατάσταση του *σαμάντι*. Είναι η κενότητα και η μήτρα όλων των όντων.

Ψάξε μέσα στον δικό σου αυτοφωτιζόμενο, αυτοπαραγόμενο Νου, όπου όλες αυτές οι ιδέες γεννιούνται, όπου όλες οι ιδέες αναπτύσσονται και όπου τέλος όλες οι ιδέες χάνονται.

Αυτή η συνειδητοποίηση μοιάζει σαν εκείνο το κοράκι που ενώ βρίσκεται κοντά στην πηγή, πετά οπουδήποτε αλλού για να σβήσει την δίψα του και μη βρίσκοντας καμιά άλλη πηγή, γυρίζει στην ίδια.

Παρόμοια, η ακτινοβολία που απορρέει από τον έναν Νου, εκπορευόμενη από τον δικό σου νου, ελευθερώνει τον νου. Ο ένας Νους, παντογνώστης, άδειος, άφογος και αιώνιος, ασκίαστη Κενότητα, άδειος από ιδιότητες σαν τον ουρανό, αυτο-αναβλύζουσα Σοφία, φωτίζοντας άπλετα, άφθαρτος, είναι η ίδια η Τατάτα.

Όλο το ορατό Σύμπαν επίσης συμβολίζει τον έναν Νου.

Με την επίτευξη της πανσυνείδησης μέσα στον δικό σου Νου, θα γνωρίσεις ότι είναι άδειος από ιδιότητες όπως ο ουρανός.

Αν και ο ουρανός μπορεί προς στιγμήν να θεωρηθεί σαν απεικόνιση της δίχως ιδιότητες Τατάτα, μόνο συμβολικά είναι έτσι.

Εφ' όσον η κενότητα των ορατών πραγμάτων πρέπει να αναγνωρίζεται σαν άδεια από νου, περιεχόμενο και μορφή, χρησιμοποιώντας την φανερή αδειοσύνη του ουρανού απλώς σαν παράδειγμα, η γνώση του Νου δεν εξαρτάται από το σύμβολο του ουρανού.

Έτσι, μη παρεκκλίνοντας από την Ατραπό, παραμένεις στην αληθινή κατάσταση της Κενότητας.

Η γιογκική επιστήμη της εννοιολογίας

Οι διάφορες έννοιες, όντας απατηλές και καθόλου πραγματικές, τελικά χάνονται.

Έτσι για παράδειγμα, καθετί που προβάλλει από το Παν – τον Σαμσάρα και το Νιρβάνα – αναδύεται απλώς από νοητικές αντιλήψεις.

Οι αλλαγές στην πορεία της σκέψης προξενούν αντίστοιχες αλλαγές στην ιδέα μας

για τον εξωτερικό κόσμο.

Έτσι, οι διάφορες απόψεις για τα πράγματα οφείλονται απλώς σε διαφορετικές νοητικές αντιλήψεις.

Οι έξι κατηγορίες όντων συλλαμβάνουν ιδέες με διαφορετικούς τρόπους.

Οι αφώτιστοι βλέπουν μόνο την εξωτερική πρόσκαιρη δυαδικότητα.

Οι διάφορες δοξασίες κατανοούνται σύμφωνα με τις νοητικές μας συλλήψεις.

Όπως ένα πράγμα κατανοείται, έτσι και φαίνεται.

Αν βλέπεις τα πράγματα σαν πολλαπλότητα και έτσι πέφτεις στην χωριστικότητα, σημαίνει ότι σφάλεις.

Τώρα ακολουθεί η Γιόγκα της Γνώσης όλων των νοητικών αντιλήψεων.

Η θέα της ακτινοβολίας που λάμπει χωρίς να γίνεται αντιληπτή, είναι η κατάσταση του Βούδα.

Αναμφίβολα αν δεν ελέγχεις τις σκέψεις σου, σφάλεις.

Με τον έλεγχο και την κατανόηση της σκεπτοδιαδικασίας μέσα στον Νου, η απελευθέρωση πετυχαίνεται αυτόματα. Γενικά όλα τα πράγματα που συλλαμβάνονται νοητικά, είναι ιδέες.

Οι σωματικές μορφές και ο κόσμος των φαινομένων είναι επίσης ιδέες του Νου.

Η «πεμπουσία των έξι τάξεων όντων» είναι επίσης μια νοητική αντίληψη.

Η «ευτυχία των θεών στους ουράνιους κόσμους και των ανθρώπων», είναι μια άλλη νοητική αντίληψη.

Οι «τρεις δυστυχημένες καταστάσεις πόνου» είναι κι αυτές αντιλήψεις του Νου.

«Η άγνοια, οι αθλιότητες και τα πέντε δηλητήρια» είναι παρόμοια νοητικές αντιλήψεις.

Η «αυτο-αναβλύζουσα θεία Σοφία» είναι επίσης μια ιδέα του Νου.

Η «πλήρης αντίληψη του περάσματος στο Νιρβάνα» είναι επίσης μια ιδέα του Νου.

Η «κακοτυχία που προξενείται από τους δαίμονες και τα κακά πνεύματα» είναι επίσης μια ιδέα του Νου.

Οι θεοί και η καλοτυχία είναι επίσης ιδέες του Νου.

Παρόμοια οι διάφορες παραμίτα¹ είναι νοητικές ιδέες.

Η ασυνειδήτη εκαγκράτα² είναι επίσης μια νοητική ιδέα. Το χρώμα οποιοδήποτε αντικειμενικού πράγματος είναι μια νοητική αντίληψη.

Το «δίχως ιδιότητες και δίχως μορφή» είναι επίσης μια νοητική αντίληψη, το «ένα και τα πολλά σε ενότητα» είναι μια νοητική ιδέα.

1. Οι έξι παραμίτα (τελειώσεις) είναι: (1) ντανά, γενναιοδωρία, (2) σίλα, αυτοπειθαρχία, (3) κσάντι, καρτερία, (4) βίρια, ζήλος, (5) νιάννα, διαλογισμός, (6) πραγνιά, σοφία.

2. Εκαγκράτα είναι η έντονη νοητική προσήλωση στο έσχατο και απόλυτο Ένα. Είναι το τελικό στάδιο του διαλογισμού, όπου ο γιόγκι μέσα σε σαμάντι δεν έχει πια αίσθηση του εξωτερικού κόσμου.

Η πραγμάτωση και η μεγάλη απελευθέρωση

Η «ύπαρξη και μη ύπαρξη», όπως και το «μη δημιουργημένο» είναι αντιλήψεις του νου.

Δεν υπάρχει τίποτε αντιληπτό που να μην είναι Νους.

Ο Νους όταν είναι ανεμπόδιστος συλλαμβάνει όλα όσα έρχονται σε ύπαρξη.

Αυτό που έρχεται σε ύπαρξη είναι σαν το κύμα του ωκεανού.

Η κατάσταση του Νου, που ξεπερνά όλες τις δυαδικότητες, φέρνει την

Απελευθέρωση.

Αυτός ο μοναδικός Νους είναι χωρίς θεμέλια και ρίζες. Δεν υπάρχει τίποτε άλλο για

να κατανοηθεί.

Το μη δημιουργημένο δεν είναι ορατό.

Αναγνωρίζοντας την αόρατη Κενότητα και το καθαρό Φως, με το να μην τα βλέπεις σαν ξεχωριστά – αφού δεν υπάρχει πολλαπλότητα στην Κενότητα – ο καθαρός νους σου μπορεί να γίνει γνωστός, αλλά η ίδια η Τατάτα δεν είναι κάτι που μπορεί να γνωσθεί.

Ο Νους είναι πέρα από την φύση, αλλά βιώνεται μέσα σε σωματικές μορφές.

Η συνειδητοποίηση του ενός Νου συνιστά την ολοκληρωτική Απελευθέρωση.

Χωρίς την κυριαρχία των νοητικών διαδικασιών, δεν μπορεί να υπάρξει μια τέτοια συνειδητοποίηση.

Παρόμοια αν και το σουσάμι είναι η πηγή του σουσαμόλαδου και το γάλα η πηγή του βουτύρου, ωστόσο αν δεν συμπιεσθούν οι σπόροι και δεν χτυπηθεί το γάλα, δεν παράγεται σουσαμόλαδο και βούτυρο.

Αν και τα έμψυχα όντα είναι η ίδια η ουσία του Βούδα, ωστόσο αν δεν το συνειδητοποιήσουν, δεν μπορούν να φθάσουν στο Νιρβάνα.

Ακόμη κι ένας βοσκός μπορεί με την συνειδητοποίηση αυτή να φθάσει στην Απελευθέρωση.

III. Επίλογος

Γενικό συμπέρασμα

Αν και δεν είναι προικισμένος με την δύναμη της έκφρασης, ο συγγραφέας έκανε εδώ μια πιστή καταγραφή των δικών του γιογκικών εμπειριών.

Όταν έχει δοκιμάσει κανείς το μέλι, το να προσφέρει μια περιγραφή της γεύσης του σε κείνους που δεν το έχουν δοκιμάσει είναι περιττό.

Χωρίς την γνώση του ενός Νου, ακόμη και οι παντί παραπλανούνται, παρά την ικανότητά τους να αναλύουν τα διάφορα δογματικά συστήματα.

Το να δίνεις βάση στις αναφορές κάποιου που δεν πλησίασε ούτε είδε τον Βούδα έστω και για μια στιγμή, είναι σαν να ακούς κάποιον που διαδίδει φήμες για ένα μακρινό μέρος που δεν έχει επισκεφθεί ποτέ.

Με την γνώση του Νου απελευθερώνεσαι από το καλό και το κακό ταυτόχρονα.

Αν δεν γνωρίσεις τον Νου, κάθε άσκηση με καλά ή κακά αποτελέσματα δεν είναι τίποτε περισσότερο από τον ουρανό, την κόλαση ή τον σαμσάρα.

Μόλις αναγνωρίσεις ότι ο Νους σου απορρέει από την Σοφία της Κενότητας, ιδέες τέτοιες όπως καλό και κακό *κάρμα*, παύουν να υπάρχουν. Όπως στον άδειο ουρανό φαίνεται να υπάρχει μια πηγή νερού¹ ενώ δεν υπάρχει, έτσι και στην Κενότητα δεν υπάρχει ούτε καλό ούτε κακό. Όταν γνωρίσεις τον Νου σου στην γυμνότητά του, αυτή η δοξασία της θεώρησης του γυμνού Νου και αυτή η Αυτο-ελευθέρωση φαίνονται εξαιρετικά βαθιές.

Αναζήτησε επομένως την δική σου Σοφία μέσα σου. Αυτό είναι το δυσθεώρητο βάθος.

Χαρείτε! Αυτή είναι η γνώση του Νου, η θεώρηση της Πραγματικότητας, η Αυτο-ελευθέρωση.

Για χάρη των μελλοντικών γενεών που θα γεννηθούν στο Κάλι Γιουγκά² αυτοί οι βασικοί αφορισμοί – κατ' ανάγκην σύντομοι και περιεκτικοί – παρουσιάζονται εδώ γραμμένοι σύμφωνα με τις ταντρικές διδασκαλίες.

Αν και διδάσκεται αυτήν την εποχή, το κείμενο ήταν κρυμμένο σε μια κρύπτη πολύτιμων αρχείων.³

Είθε το βιβλίο να μελετηθεί από τους ευλογημένους μαθητές του μέλλοντος.

Σαμάγια, γκιά, γκιά, γκιά!

1. Η πηγή νερού είναι τα βροχοφόρα σύννεφα που δημιουργούνται από τις μεγάλες θάλασσες.
2. Το Κάλι Γιουγκά (σκοτεινή εποχή) είναι μια μεγάλη χρονική περίοδος που άρχισε το 3102 π.Χ. και θα διαρκέσει συνολικά 432.000 χρόνια.
3. Αυτά τα αρχεία – μαζί με αυτά και η παρούσα Πραγματεία – ανακαλύφθηκαν σταδιακά από τους *τέρτον*, ειδικούς θιβετανούς γιόγκι. Όλα αυτά τα κείμενα είναι απόκρυφης ή εσωτερικής φύσης.

Κορωνίδα

Αυτές οι διδασκαλίες, ονομαζόμενες «Η Γνώση του Νου στην Αυτο-ταύτιση, Αυτοπραγμάτωση και Αυτοελευθερωνόμενη Πραγματικότητα», διατυπώθηκαν από τον Παντμασαμπάβα, τον πνευματικά προικισμένο Διδάσκαλο από την Ουντιγιάννα. Είθε να επιζήσουν, μέχρις ότου αδειάσει όλος ο σαμσάρα.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η Βιογραφία του Γκουρού Παντμασαμπάβα

I. Η Γέννηση και τα Παιδικά Χρόνια

Ο βασιλιάς Ιντραμπόντι

Εκείνον τον καιρό στα βορειοδυτικά της Μποντ-γκάγια¹ εκτεινόταν η θαυμαστή χώρα Ουντιγιάνα,² που κάλυπτε τα δύο τρίτα της γης. Στο Σμαραγδένιο Παλάτι της πρωτεύουσας Τζατουμάτι ζούσε ο μεγάλος βασιλιάς Ιντραμπόντι.

1. Η Μποντ-γκάγια είναι μια τοποθεσία στην βόρεια Ινδία, δυτικά του βουνού Ρατζαγκρίχα, όπου ο Βούδας πέτυχε την φώτιση.

2. Η Ουντιγιάνα είναι η γενέτειρα του Παντμασαμπάβα. Γεωγραφικά είναι στην βόρεια Ινδία κοντά στα σύνορα Αφγανιστάν και Κασμίρ.

Αν και ήταν πάμπλουτος και είχε εκατό βουδιστές και εκατό μη βουδιστές υπουργούς, ο βασιλιάς Ιντραμπόντι, φημισμένος για την σοφία του, ήταν τυφλός! Οι υπήκοοί του τον ονόμαζαν 'Τσενμάι Τζόρτεν', δηλαδή «Πλούσιος βασιλιάς χωρίς μάτια». Εκτός αυτού δεν είχε ούτε γιο και διάδοχο, γεγονός που ενοχλούσε ιδιαίτερα τον βασιλιά και τους υπουργούς του.

Κάποια μέρα η πρώτη βασίλισσα, γέννησε έναν γιο και ο βασιλιάς έσπευσε να γιορτάσει την γέννηση του πρίγκιπα. Ο πρίγκιπας όμως πέθανε αμέσως μετά την γιορτή και η χώρα βυθίστηκε στην θλίψη. Στην συνέχεια ένας μεγάλος λιμός έπληξε την χώρα και οι άνθρωποι άρχισαν να πεθαίνουν από την πείνα.

Ο βασιλιάς ένιωσε μεγάλη συντριβή και είπε στους υπουργούς του: «Στον κόσμο αυτόν τίποτε το καλό δεν κατάφερα. Στερούμαι την υπέροχη αίσθηση της όρασης, δεν κατανόησα τον Ντάρμα¹ που είναι απαραίτητος για την επόμενη ζωή και ο λαός, το στήριγμα του βασιλιά, υποφέρει από την πείνα. Μεγάλη θλίψη πλήττει το νου μου και τον υπονομεύει».

1. *Ντάρμα* σημαίνει νόμος, αλήθεια. Όταν χρησιμοποιείται ο όρος στον βουδισμό, αναφέρεται στην διδασκαλία του Βούδα.

Ο σοφός Ασένια ανέλαβε να διαλύσει την θλίψη του: «Η κυριαρχία πάνω στους ανθρώπους, η βασιλική εξουσία, η ζωή, οι θησαυροί και τα πλούτη κάποτε τελειώνουν και η γέννηση πάντα οδηγεί στον θάνατο. Πολλές είναι οι αιτίες της καταστροφής, αλλά λίγοι οι παράγοντες της στήριξης. Ακόμη και η επιθυμία για ζωή δεν παρέχει την παραμικρή βοήθεια. Πάψε όμως να θρηνείς και σκέψου την αξία της αρετής. Η αυτοπεποίθηση και η αποφασιστικότητα οδηγούν σε καλοτυχία».

Τα λόγια αυτά γαλήνεψαν την καρδιά του βασιλιά. Αποφάσισε να κάνει μεγάλες προσφορές στον Τρικάγια,¹ απάγγειλε όλες τις ιερές γραφές και άρχισε να μοιράζει την περιουσία του στον κόσμο. Τον καιρό εκείνο υπήρχε τόσο πείνα, που οι άνθρωποι έτρωγαν ακόμη και τα λουλούδια. Ο θησαυρός του βασιλιά Ιντραμπόντι σύντομα άρχισε να τελειώνει και οι σειρές των ζητιάνων όλο και μεγάλωναν. Στο τέλος

άδειασαν τα θησαυροφυλάκια και ο βασιλιάς κάλεσε όλους τους σοφούς της χώρας στο παλάτι για να κάνουν μια εξαγνιστική τελετή.

¹ Ένας Βούδας εκδηλώνεται με τρεις μορφές (*τρικάγια*). Οι τρεις μορφές ή όψεις του *Τρικάγια* είναι: (1) *Νταρμακάγια*, που αντιστοιχεί στον φωτισμένο νου του Βούδα. (2) *Σαμπογκακάγια* που είναι η ευσπλαχνία του Βούδα, εκφραζόμενη με την ομιλία και (3) *Νιρμανακάγια*, το μεταβλητό σώμα, το φυσικό σώμα του Βούδα. Ο *Τρικάγια* συμβολίζει την ανώτερη Τριάδα, ενώ η κατώτερη είναι ο Βούδας, ο *Ντάρμα* και ο *Σάμγκα* (Αδελφότητα).

«Αν αυτά που λένε οι σοφοί είναι αλήθεια», είπε, «τότε η ευχή για έναν γιο ευνοείται με την άσκηση της αρετής».

Οι σοφοί άρχισαν να ετοιμάζουν τον χώρο της μεγάλης θυσιαστικής πυράς, που ελευθερώνει από την αποθάρρυνση και την απόγνωση και εξουδετερώνει τα κακοποιά πνεύματα.

Όμως όλοι τα πνεύματα της περιοχής εξεγέρθηκαν και έπληξαν την χώρα με αστραπές και χαλάζι, καταιγίδες και σφοδρούς ανέμους. Σεισμοί, βροχές από πέτρες, ανταρσίες και επιδημίες έσπειραν τον πανικό στους κατοίκους της Ουντιγιάννα.

Η έκκληση του Αβαλοκιτεσβάρα στον Αμιτάμπα

Ο μεγάλος μποντισάτβα Αβαλοκιτεσβάρα¹ γεμάτος ευσπλαχνία βλέποντας τον πόνο των ανθρώπων, έκανε έκκληση στον Βούδα Αμιτάμπα,² στον Δυτικό Παράδεισο, να προστατεύσει τους δυστυχισμένους ανθρώπους.

Τότε, ο Βούδας Αμιτάμπα σκέφθηκε, «Ας ενσαρκωθώ στην Λίμνη των Πετραδιών».

Αμέσως από την γλώσσα του εκπορεύτηκε μία ακτίνα κόκκινου φωτός, η οποία σαν μετεωρίτης έπεσε στο κέντρο της λίμνης. Όταν η ακτίνα εισήλθε στο νερό, εμφανίστηκε μια μικρή χρυσαφένια νησίδα, πάνω στην οποία έρεαν τρεις πηγές στο χρώμα του τουρκουάζ και στο κέντρο της νησίδας πρόβαλε ένα άνθος λωτού. Ταυτόχρονα ο Βούδας Αμιτάμπα, με μια μεγάλη ακτινοβολία εκπόρευσε από την καρδιά του ένα πεντάκτινο ντορτζέ³ το οποίο έπεσε στο κέντρο αυτού του λωτού.

1. Ο Αβαλοκιτεσβάρα είναι ο μποντισάτβα της ευσπλαχνίας και αποτελεί εκπόρευση του Βούδα Αμιτάμπα.

2. Ο Αμιτάμπα είναι ένας από τους *Ντιάνι* Βούδες (διαλογιζόμενους Βούδες). Πιστεύεται ότι διαμένει στον δυτικό ουρανό, ή όπως τον ονομάζουν οι Θιβετανοί, στο Ντεβατσάν. Αστρολογικά συσχετίζεται με τον πλανήτη Κρόνο.

3. Το *ντορτζέ* (Σανσκρι. *βάτζρα*) είναι ένα από τα κυριότερα τελετουργικά σκεύη και ονομάζεται σκήπτρο των Λάμα. Εσωτερικά το *ντορτζέ* έχει πολλές σημασίες. Αποδίδεται σε Βούδες, σε θεότητες, σε μύστες του τάντρα, σε ιερούς τόπους, σε κείμενα και σε φιλοσοφικά συστήματα. Για παράδειγμα το Βατζραγιάννα, που σημαίνει «Διαμαντένια Ατραπός», είναι το όνομα μιας από τις πιο εσωτερικές σχολές του βόρειου βουδισμού.

Τα όνειρα του βασιλιά και των ιερέων

Καθησυχασμένα από αυτό το υπερφυσικό γεγονός, τα πνεύματα έπαψαν να βλέπουν τον λαό της Ουντιγιάννα και λάτρευαν την λίμνη, δείχνοντας τον σεβασμό τους με προσφορά δώρων.

Ο βασιλιάς Ιντραμπόντι ονειρεύτηκε ότι κράταγε στο χέρι του ένα ντορτζέ που ακτινοβολούσε τόσο ισχυρά, ώστε φωτίστηκε όλο το βασίλειο. Οι βουδιστές ιερείς, επίσης, είδαν ένα όνειρο που ανησύχησε τους μη-βουδιστές: είδαν χίλιους ήλιους να φωτίζουν τον κόσμο. Ο βασιλιάς ένιωσε μεγάλη χαρά και ευχαρίστησε το τριπλό σώμα του Βούδα.

Σύντομα σε μια λιμνούλα, στον κήπο του παλατιού, εμφανίστηκε κατά μαγικό τρόπο ένας στούπα¹ με εννέα επίπεδα και καθώς ο βασιλιάς τον προσκυνούσε ευλαβικά, θεότητες εμφανίσθηκαν στους ουραμούς που έψαλλαν και έλεγαν: «Χαίρε! Χαίρε! Ο Κύριος Αμιτάμπα, ο προστάτης της ανθρωπότητας, θα γεννηθεί σαν θεία ενσάρκωση από έναν λωτό στην λίμνη των πετραδιών και θα είναι άξιος να γίνει γιος σου. Φρόντισε να μην τον βρει κανένα κακό και να τον έχεις κάτω από την προστασία σου. Με αυτόν τον τρόπο κάθε καλό θα έλθει σ' εσένα!»

Ο βασιλιάς ανέφερε τα λόγια αυτά στον υπουργό του, τον Τριγκουναντάρα, και του ανέθεσε να ψάξει να βρει το παιδί. Ο ίδιος, για το καλό του λαού του, αποφάσισε να κάνει ένα επικίνδυνο θαλάσσιο ταξίδι για να προμηθευτεί από τους ναγκά² που ζουν κάτω από τον ωκεανό, το θαυμαστό Πετράδι των Ευχών. «Όταν γυρίσω με το Πετράδι», είπε, «θα μπορώ με αυτό να ταΐσω όλους τους υπηκόους μου και τους ζητιάνους».

1. Ο στούπα (θιβ. *τσορτέν*) είναι ένα κωνικό οικοδόμημα, σαν τύμβος. Στο κέντρο υπάρχει μια αίθουσα όπου φυλάσσονται λείψανα, πολύτιμα αντικείμενα, εικόνες και ιερά κείμενα. Γενικά ο στούπα είναι ένα κενοτάφιο προς τιμήν του Βούδα ή κάποιου μπονπισάτβα.

2. Οι ναγκά είναι θεϊκά όντα με ανθρωπινό πρόσωπο, ουρά φιδιού και λαιμό κόμπρας. Είναι φύλακες θησαυρών, αλλά και φύλακες της γνώσης.

Ο βασιλιάς έκανε το θαυμαστό και επικίνδυνο ταξίδι, και στην Χώρα των Πετραδιών ηπριγκίπισσα των ναγκά του έδωσε το γαλάζιο Πετράδι των Ευχών. Μόλις πήρε το πετράδι ο βασιλιάς Ιντραμπόντι είπε μια προσευχή και αμέσως άνοιξε το αριστερό του μάτι, και η όρασή του επανήλθε.

Η ανακάλυψη του λωτογεννημένου παιδιού

Ύστερα ο Ιντραμπόντι γύρισε πίσω και στο λιμάνι και όταν ο υπουργός Τριγκουναντάρα βγήκε με μια βάρκα να τον συναντήσει αμέσως του είπε: «Πες στον κόσμο ότι ο βασιλιάς δεν είναι πια τυφλός. Μετά από μια προσευχή στο Πετράδι των Ευχών, αποκαταστάθηκε η όραση στο αριστερό μου μάτι!»

Ο Τριγκουναντάρα χάρηκε πολύ, αλλά είχε κι αυτός καλές ειδήσεις για τον βασιλιά. «Υπάρχει στην μέση της λίμνης», του είπε, «κάτω από ένα ουράνιο τόξο σε μια νησίδα με λωτούς ένα θαυμαστό παιδί. Ας σκεφθεί ο βασιλιάς μήπως πρέπει να πάρει ο ίδιος το παιδί, και αν θέλει να πάει να το δει και μόνος του!»

Και ο Ιντραμπόντι παραξενεύτηκε και είπε: «Χθες το βράδυ ονειρεύτηκα ότι ένα χρυσό ντορτζέ έπεσε στο χέρι μου από τον ουρανό, και ένας ήλιος ανέτειλε στην καρδιά μου, που φώτισε όλη την χώρα. Ίσως όλα αυτά να βγουν αληθινά!»

Ο βασιλιάς και ο υπουργός του πήγαν στην λίμνη και με μια μικρή βάρκα έφθασαν στην νησίδα, όπου έλαμπε το ουράνιο τόξο. Εκεί είδαν τον ευωδιαστό λωτό, που είχε διάμετρο ενός μέτρου περίπου. Καθισμένο στο κέντρο του λωτού ήταν ένα μικρό αγόρι με ρόδινα μάγουλα, περίπου οχτώ χρονών, που έμοιαζε με τον Βούδα. Στο δεξί του χέρι κρατούσε έναν μικρό λωτό, στο αριστερό ένα ιερό σκεύος, και με το αριστερό μπράτσο έσφιγγε μια μικρή τρίαινα. Γύρω του πετούσαν τα πουλιά της λίμνης.

Ο βασιλιάς θαύμασε αυτό το παιδί που είχε γεννηθεί από μόνο του και είπε: «*Ε-μα-χο!*¹ Θαυματουργό, θαυμαστό παιδί! Ποιος είναι ο πατέρας σου; Ποια η μητέρα σου; Ποια είναι η χώρα σου; Σε ποια κάστα ανήκεις; Με τι τρέφεις; Τι κάνεις εδώ;»

Το παιδί απάντησε, «Πατέρας μου είναι η σοφία. Μητέρα μου είναι η Σαμανταμπάντρι,² η χαρά της Κενότητας. Χώρα δεν έχω καμία, όντας γεννημένος στο Νταρμαντάτου³ που έχει μόνο μια κάστα. Τρέφομαι με την διαύγεια, αλλά και με την πολυπλοκότητα. Είμαι αφιερωμένος στην καταστροφή του πόνου».

1. Επιφώνημα χαράς και ευχαριστίας προς τους θεούς.
2. Κυριολεκτικά «πανάγαθη Μητέρα». Αντιπροσωπεύει την «Συνείδηση» του κόσμου των φαινομένων.
3. *Νταρμαντάτου* είναι το πεδίο εκείνο όπου βασιλεύει η ενότητα του παντός. Παρομοιάζεται σαν άπειρο διάστημα ή Κενότητα και αποτελεί την πηγή όλων των πραγμάτων.

Μόλις άκουσε τα λόγια αυτά ο βασιλιάς, συγκινήθηκε δάκρυσε και τότε επανήλθε η όραση και στο δεξί του μάτι. Το θαυμαστό αυτό το παιδί υιοθετήθηκε από τον βασιλιά, αναγνωρίστηκε ως πρίγκιπας και ονομάστηκε 'Τσόκui Ντορτζέ', δηλαδή 'Διαμάντι γεννημένο στην Λίμνη'.

«Είναι ενσάρκωση ενός ουράνιου όντος, αξιολάτρευτος θα είναι ο ευλογημένος μου γιος», σκέφθηκε ο βασιλιάς. «Θα είναι διάδοχός μου και γκουρού μου!»

Ο πρίγκιπας μεταφέρθηκε μαζί με τον λωτό στο παλάτι. Καθώς έφευγαν, τους ακολουθούσαν τα υδρόβια πουλιά: χήνες, γερανοί και αγριόπαπιες, άλλα θρηνούσαν γιατί τον αποχωρίζονταν και άλλα πέταγαν σε κύκλους πάνω από το παιδί.

Κάποια στιγμή έφτασαν σε ένα χωριό και εκεί ο πρίγκιπας είδε έναν γέρο που ψάρευε στην λίμνη. Τα ψάρια πηδούσαν από φόβο ή σπαρταρούσαν πιασμένα στο αγκίστρι. «Όταν θα έχω την εξουσία του βασιλιά, σίγουρα θα υποφέρω σαν τα ψάρια», σκέφθηκε ο πρίγκιπας. Με αυτό το σύμβολο, που το ερμήνευσε σύμφωνα με τον Ντάρμα, κατανόησε τον απαρέγκλιτο νόμο του κάρμα και την αρχή της αιτίας και του αποτελέσματος. Αργότερα είδε ένα κοράκι να κυνηγάει μια πέρδικα. Η πέρδικα κρύφτηκε γρήγορα κάτω από μια βατομουριά και αφού παρέμεινε εκεί για λίγο, μετά δραπέτευσε. «Η βατομουριά είναι το βασίλειο, το κοράκι είναι ο βασιλιάς, και εγώ η πέρδικα. Αυτό σημαίνει ότι σταδιακά πρέπει να εγκαταλείψω το βασίλειο», σκέφθηκε ο πρίγκιπας. Τελικά, έφτασαν στο παλάτι όπου τους έγινε τρανή υποδοχή.

Ο Παντμασαμπάβα ως πρίγκιπας, αθλητής και βασιλιάς

Τότε ο βασιλιάς πήρε το Πετράδι των Ευχών και είπε: «Ας γίνει έδρα του γιου μου ένας ψηλός θρόνος με τους επτά βασιλικούς πολύτιμους λίθους και με ένα παρασόλι με τα επτά πετράδια!» Και έτσι έγινε. Μπροστά σε όλη την Αυλή ανακηρύχθηκε βασιλικός πρίγκιπας και πήρε τον τίτλο 'Πάντμα Γκιάλπο', δηλαδή «Λωτογεννημένος Βασιλιάς». Ο βασιλιάς επίσης ευχήθηκε να γεμίσει το θησαυροφυλάκιο και οι σιταποθήκες του κράτους.

Όταν μεγάλωσε ο Πάντμα Γκιάλπο ίδρυσε έναν νέο κώδικα νόμων, βασισμένον στο Ντασασίλα.¹ Το βασίλειο τώρα ευημερούσε και οι άνθρωποι ήταν ευτυχισμένοι. Ο Πρίγκιπας μελέτησε και έμαθε πολλά, ήταν άριστος στην ποίηση, στην μουσική και στην φιλοσοφία. Έγινε επίσης δεινός δρομέας, κολυμβητής και τοξότης. Η δύναμη με την οποία τόξευε τα βέλη ήταν τόση, ώστε μπορούσε να διαπεράσει επτά πόρτες από δέρμα. Οι άνθρωποι τον ονόμαζαν Ατρόμητο Αθλητή και Ηρωικό Βασιλιά.

Ο ερχομός των άρχατ

Μια μέρα ο Πάντμα πήγε μόνος του στο Δάσος της θλίψης για να διαλογιστεί. Καθώς διαλογιζόταν, ορισμένοι άρχατ² που πέρναγαν πετώντας από πάνω, θамπωμένοι από την ακτινοβολία του κατέβηκαν και τον ύμνησαν, λέγοντας:

«Ε- μα- χο!

Εσύ είσαι χωρίς αμφιβολία ο Βασιλιάς του Λωτού.

Εσύ είσαι ο δεύτερος Βούδας που προμηνύει μια νέα περίοδο,

*και που θα κατακτήσει όλο τον κόσμο.
Ακόμη και αν κατείχαμε εκατοντάδες γλώσσες
και πηγαίναμε από Κάλπα σε Κάλπα³
δεν θα μπορούσαμε να περιγράψουμε ούτε στο ελάχιστο
τις τέλειες αρετές σου που μας ευλογούν.»*

Και προσκυνώντας τον επτά φορές, ξανάφυγαν, πετώντας στον ουρανό.

1. Κυριολεκτικά δέκα κανόνες που ορίζουν τα πράγματα που πρέπει να αποφεύγει κάθε βουδιστής. Αυτά είναι: Φόνος, κλοπή, ασέλγεια, ψεύδος, μέθη, λαιμαργία, τραγούδια και χοροί, λουλούδια, αρώματα, αναπαυτικά κρεβάτια, φιλαργυρία.

2. *Άρχατ* σημαίνει στην κυριολεξία "Άξιος". Είναι ο μύστης που έχει διαχωρίσει τον εαυτό του απ' όλα τα μιάσματα, που έχει κατανικήσει όλα τα εμπόδια στο πνευματικό μονοπάτι και έχει καταστρέψει τις ακτίνες (νιντάνα) του τροχού των ατέλειωτων επαναγεννήσεων. Παραδείγματα τέτοιων *άρχατ* είναι ο Μιλαρέπα, ο Ιησούς και άλλοι. Αν ένας *άρχατ* απαρνηθεί το δικαίωμα της εισόδου στο *Νιρβάνα*, γιατί επιθυμεί να απελευθερώσει τα αφώτιστα όντα, τότε γίνεται μποντισάτβα και ακολουθεί την ατραπό της ανώτερης εξέλιξης.

3. Κάλπα είναι μια «ημέρα του Μπράχμα» που διαρκεί 4.320.000.000 ανθρώπινα χρόνια. Είναι η περίοδος εκδήλωσης του σύμπαντος, μετά την οποία ακολουθεί η «νύχτα του Μπράχμα».

Η επιλογή της Μπασαντάρα και η γαμήλια τελετή

Ο βασιλιάς Ιντραμπόντι και οι υπουργοί βλέποντας την κλίση του πρίγκιπα προς τον διαλογισμό, ανησυχούσαν μήπως κάποια μέρα απαρνηθεί το βασίλειο, γι' αυτό μαζεύτηκαν σε συμβούλιο. Οι υπουργοί είπαν: «Ας αναλογιστεί ο βασιλιάς την πρόβλεψη του μέλλοντος! Ο πρίγκιπας δεν βρίσκει την ικανοποίηση μέσα στο παλάτι. Ο νους του ταραίζεται, η επιθυμία ζυπνάζει μέσα του. Ας του βρούμε μια βασίλισσα για να τον κάνουμε ευτυχισμένο!»

Αφού το αποφάσισαν, ο υπουργός Τριγκουναντάρα άρχισε να συγκεντρώνει προσεκτικά τις ωραιότερες κοπέλες από όλα τα μέρη, αδιάκοπα, μέρα και νύχτα. Όταν είχαν συγκεντρωθεί πολλές χιλιάδες, κάλεσαν τον πρίγκιπα – που είχε αντιληφθεί το σχέδιο της δέσμευσής του με τον γάμο, στην ζωή του οικογενειάρχη – και του πρότειναν να διαλέξει αυτήν που θα τον ευχαριστούσε.

Ο βασιλιάς απευθύνθηκε στον πρίγκιπα και του είπε: «Αν πράγματι συμβαίνει αυτό που σκεφθήκαμε, ας καταδεχθεί ο πρίγκιπας να διαλέξει και ας πει ποια αγγίζει την καρδιά του και θα την έχει!»

Αλλά ο πρίγκιπας απάγγειλε τους ακόλουθους στίχους:

*«Μεγάλο κοπάδι από ζώα, αν και όχι τετράποδα,
αγελάδες, ελαφίνες, σκλάβες, βαμμένες αιχμάλωτες,
τι να τις κάνω εγώ;
Μεθυσμένες από μπίρα,
σκεπασμένες με μεγάλους κόμπους μαλλιών,
φαντασιόπληκτες, συγχυσμένα πνεύματα,
αλαφρόμυαλες, βουτηγμένες στην πλάνη,
νομίζοντας πως είναι θεές,
βαμμένα πτώματα στερημένα ζωής,
τι να τις κάνω εγώ;»*

Αυτά είπε και απομονώθηκε στα διαμερίσματά του. Όμως, μετά από στοχασμό, αποφάσισε να μην παρακούσει τον γέροντα βασιλιά, που σαν πατέρας τον είχε προστατεύσει και μεγαλώσει. Έτσι ο Πάντμα Γκιάλπο σκέφθηκε: *Μόλις θα*

παντρευόμεουν μια τέτοια γυναίκα, οι διχόνοιες θα οδηγούσαν σε αθλιότητα. Αλλά το πετράδι που αναδύεται από την λάσπη, η γυναίκα που δεν είναι εμπόδιο στον σύντροφο της πάνω στην ατραπτό, αυτή που γεύεται το ευτυχισμένο μονοπάτι και επιδίδεται στις τρεις γιόγκα,¹ αυτή η γυναίκα ας υμνείται!

1. Οι τρεις γιόγκα είναι: (1) *Ατι-γιόγκα*, (2) *Άνου-γιόγκα*, και (3) *Μάχα-γιόγκα*. Αυτές οι τρεις γιόγκα ακολουθούνται από τους οπαδούς της μαχαγιανικής σχολής Γιογκατσάρα που ιδρύθηκε από τον Ασάνγκα. Από την σχολή αυτήν αργότερα (το 700 μ.Χ.) ξεπήδησε η *μάντραμ γιόγκα* ή *Μαντραγιάννα*.

Αφού σκέφτηκε αυτήν την ιδέα, την διατύπωσε γραπτά και την έστειλε στον βασιλιά: «Διώξτε από το σπίτι σας την γυναίκα που έχει όμορφο σώμα, αλλά στερείται την αρετή! Να ζητάτε μια νέα γυναίκα, καλής ανατροφής, ικανή να αλλάζει τις ιδέες της, μια γυναίκα που δεν είναι διπρόσωπη, που δεν θυμώνει, που δεν νιώθει ζήλια ούτε είναι μοχθηρή και που γνωρίζει την σεμνότητα! Ας μου πει κάποιος αν μια τέτοια νέα υπάρχει: μια νέα με ελάχιστη επιθυμία, αποστροφή ή σφάλματα, που να μην είναι εμπόδιο στον νου μου! Πολλές κοινές νέες υπάρχουν, αλλά δεν με ενδιαφέρουν καθόλου!»

Μετά από αυτή την περιγραφή και άλλες παρόμοιες, ο βασιλιάς ανέθεσε στον υπουργό Τριγκουναντάρα να βρει μια τέτοια σύζυγο για τον πρίγκιπα, χωρίς καθυστέρηση. Ο υπουργός έψαξε παντού, αλλά χωρίς αποτέλεσμα. Στο τέλος, σε μια γιορτή του Βούδα, είδε μια όμορφη και γοητευτική γυναίκα να κάθεται ανάμεσα στις τετρακόσιες ενενήντα εννιά συντρόφους της. Ήταν η Μπασαντάρα, κόρη του βασιλιά Τσαντρακουμάρα της Σινγκάλα,¹ που όμως ο πατέρας της την είχε ήδη τάξει στον γιο του βασιλιά Ντανάτι. Ο Τριγκουναντάρα ανέφερε το γεγονός στο βασιλιά και ο Ιντραμπόντι, με πρόσχημα ότι ήθελε να τους κάνει δώρα, κάλεσε την Μπασαντάρα και την ακολουθία της στο παλάτι της Ουντιγιάννα.

1. Μερικοί σχολιαστές πιστεύουν πως η Σινγκάλα είναι η σημερινή Κεϋλάνη ή Σρι Λάνκα, αλλά κατά την γνώμη του Γκουστάβ Τουσέν πρόκειται για μια χώρα γειτονική της Ουντιγιάννα.

Ένας σωρός από πολύτιμα πετράδια τοποθετήθηκαν στην αυλή του παλατιού, μπροστά από τον θρόνο του πρίγκιπα, και οι νέες κλήθηκαν μία-μία να λάβουν τα δώρα τους. Οι τετρακόσιες ενενήντα εννιά, μόλις έλαβαν αυτό που τους αντιστοιχούσε, δεν μπόρεσαν να αντέξουν το βλέμμα του, και αποσύρθηκαν. Μια όμως παρέμεινε, γλυκιά και ευγενική, καθισμένη σταυροπόδι, μπροστά στον πρίγκιπα κοιτώντας τον στο πρόσωπο και με τα χέρια ενωμένα τον ύμνησε με τα ακόλουθα λόγια:

*«Ε-μα-χο! Ποτέ δεν θα χόρταινα, ω πρίγκιπα, να σε κοιτάζω!
Ούτε αυτοί που είναι άσπροι σαν το τοπάζι,
ούτε αυτοί με το χρώμα του κοραλλιού ή κόκκινοι σαν τον χαλκό
μπορούν να συγκριθούν μ' εσένα!
Μόλις σε είδα πραγματικά άλλαξε η ζωή μου!
Δείξε σ' εμένα την γενναιοδωρία σου!
Με εσένα σαν οδηγό, πώς θα μπορούσα να ήμουν δυστυχισμένη;»*

Και με τα λόγια αυτά δάκρυα ήλθαν στα μάτια της. Ο Πάντμα Γκιάλπο πήρε το Πετράδι των Ευχών, και δείχνοντας και στρέφοντας το ακτινοβόλο πρόσωπό του στην Μπασαντάρα είπε: «Ω Κόρη του βασιλιά Τσαντρακουμαρά,! Καμιά άλλη πάνω στην γη δεν σου μοιάζει! Πάντα και ασταμάτητα σε σκεφτόμουν, τόσο δίψαγα να δω αυτήν που τώρα καλωσορίζεται εδώ. Είθε να απολαμβάνω πάντα την αγνή θέα σου!»

Και της έδωσε το Πετράδι των Ευχών. Η Μπασαντάρα χαμογελώντας πήρε το

Πετράδι και είπε: «Αν είμαι έξω από τους δρόμους του κακού, τότε είθε μόνο μία σταγόνα από τον ωκεανό της γνώσης και της αρετής του πρίγκιπα να πέσει επάνω μου στοργικά. Καθώς κάθομαι σταυροπόδι εδώ στο δάπεδο αλλαγμένη από τον πρίγκιπα και σαστισμένη, ας ξεχειλίζουν τα γενναιοδώρα λόγια του, και ας με οδηγούν!»

Ύστερα έδωσε το Πετράδι ξανά στον πρίγκιπα και αναχώρησε. Ο Ιντραμπόντι έστειλε μια επιστολή στον βασιλιά Τσαντρακουμάρα ζητώντας την Μπασαντάρα, αλλά ο Τσαντρακουμάρα αρνήθηκε, δηλώνοντας ότι αυτό θα προκαλούσε πόλεμο με τον βασιλιά Ντανάτι.

Τότε ο βασιλιάς Ιντραμπόντι κατέφυγε στο Πετράδι των Ευχών. Ένας γιόγκι στάλθηκε κρυφά και τοποθέτησε βρεγμένη σκόνη σιδήρου κάτω από τα νύχια της Μπασαντάρα, και την ώρα που αυτή και η ακολουθία της βάδιζαν προς το βασίλειο του Ντανάτι για τον γάμο, ο Ιντραμπόντι ύψωσε το Πετράδι στην κορυφή ενός νικηφόρου λάβαρου και ευχήθηκε να μεταφερθούν η Μπασαντάρα και οι νέες που την συνόδευαν στο παλάτι. Και πράγματι, σαν από άνεμο αρπάχθηκαν από την πομπή που τις συνόδευε και μεταφέρθηκαν μέσα από τον ουρανό στο παλάτι της Ουντιγιάννα. Με αυτό τον τρόπο ο βασιλιάς, για να μην παραβεί τον εγκόσμιο νόμο, απέκτησε την κόρη ενός άλλου βασιλιά για να την παντρέψει με το Πάντμα.

Οι γάμοι του Πρίγκιπα με την Μπασαντάρα έγιναν με μεγάλους πανηγυρισμούς. Και έτσι για πέντε χρόνια ο Πρίγκιπας έζησε την ζωή της εγκόσμιας ευτυχίας.

Η απάρνηση

Μετά την παρέλευση των πέντε χρόνων ο Ντιάνι Βούδας Βατζρασάτβα¹ εμφανίστηκε στον ουρανό περιστοιχισμένος από μια πομπή εβδομήντα δύο χιλιάδων θεοτήτων και μέσα από το ουράνιο τόξο είπε: «*Αλίμονο, στο κέντρο του βασιλικού παλατιού στέκεται ο βασιλιάς του Ντάρμα τριγυρισμένος από ένα πλήθος γυναικών. Συγκεντρωμένες η καθεμιά στην θέση της, όλες δυστυχισμένες και με καρδιά γεμάτη φόβο, θα στέκουν τώρα έρμηες. Ο χρόνος τους τελείωσε. Εγκαταλείπει το βασίλειο σαν σάπιο!*»

1. Ο Βατζρασάτβα είναι εκπόρευση ή αντανάκλαση του Ντιάνι Βούδα Ακόμπια, ο οποίος προΐσταται στον ανατολικό ουρανό. Εξωτερικά είναι αυτός που εκδηλώνει το σύμπαν και εσωτερικά περικλείει μέσα του όλους τους θεούς. Είναι προστάτης όλων εκείνων που εφαρμόζουν την τάντρα γιόγκα.

Και αόρατος, ο Βατζρασάτβα εξαφανίστηκε στον ουρανό. Ο βασιλιάς Ιντραμπόντι ονειρεύτηκε ότι ο Ήλιος και η Σελήνη έδυσαν ταυτόχρονα, και ότι το παλάτι γέμισε θλίψη και όλοι οι υπουργοί θρηνούσαν και ξύπνησε ταραγμένος.

Όταν ο πρίγκιπας Πάντμα Γκιάλπο βγήκε να περπατήσει στον κήπο συνοδευόμενος από ένα πλήθος υπουργών, εμφανίστηκε στον ουρανό, από την ανατολή ένας τροχός με χίλιες ακτίνες, τέλειος στην περιφέρεια και στον κύκλο του. Συμβόλιζε ότι θα γινόταν «Βασιλιάς που στρέφει τον τροχό του Ντάρμα», που διδάσκει τους ανθρώπους και τους βγάζει από τον ατέλειωτο κύκλο του πόνου. Επίσης εμφανίστηκαν και άλλα παρόμοια ιερά σύμβολα.

Ο πρίγκιπας σκέφθηκε την μεγάλη απάρνηση του Κυρίου Βούδα και συλλογίστηκε: *Αναλαμβάνοντας τον θρόνο δεν θα εξασφαλίσω το καλό των ανθρώπινων όντων. Αντίθετα αμέτρητοι θα πέσουν στην άβυσσο του χαμού. Πρέπει να βρω έναν τρόπο να απαρνηθώ τον θρόνο.* Και τότε αποφάσισε να εγκαταλείψει για πάντα το βασίλειο.

Η βασίλισσα τον αποχαιρέτησε κλαίγοντας και ο βασιλιάς κρυφά του έδωσε το Πετράδι των Ευχών. Αλλά ο πρίγκιπας το επέστρεψε λέγοντας: «Ό,τι βλέπουν τα μάτια

μου είναι το Πετράδι μου», και φτύνοντας μέσα στο χέρι του βασιλιά δημιούργησε ένα δεύτερο Πετράδι!

Όταν ο Πάντμα Γκιάλπο ετοιμάστηκε να φύγει, συγκεντρώθηκε μεγάλο πλήθος για να τον δει. Η Μπασαντάρα τον ακολουθούσε κλαίγοντας, «Ω εσύ κύριε και γκουρού μου πού πηγαίνεις τώρα; Θα έρθω μαζί σου, και αν όχι, κοιτώντας αυτό το παλάτι θα παραμείνω εδώ, ώσπου να φθάσει η ώρα του θανάτου μου!»

Έτσι μίλαγε, με θρήνους και δάκρυα. Αλλά ο Πάντμα την οδήγησε ξανά πίσω στο παλάτι λέγοντας: «Εσύ, με σώμα θεάς, πού θα πήγαινες και τι θα έκανες; Κοντά στον βασιλιά, τους υπουργούς και τους άρχοντες μείνε ευτυχισμένη! Χωρίς αγάπη άλλη, θα επιστρέψω στο μέλλον!»

Ο Πάντμα Γκιάλπο αναχώρησε και πήγε σε έναν κήπο όπου απηύθυνε αυτά τα λόγια στο πλήθος που ήταν συγκεντρωμένο:

*«Το σώμα είναι πρόσκαιρο και επικίνδυνο,
σαν το χείλος ενός γκρεμού.
Η αναπνοή είναι πρόσκαιρη,
σαν ένα περαστικό σύννεφο.
Η σκέψη είναι πρόσκαιρη,
σαν μια σαν αστραπή.
Η ζωή είναι πρόσκαιρη,
είναι σαν την δροσιά πάνω στο χορτάρι!»*

Και μέσα σε όλο το πλήθος δεν υπήρχε διάκριση κάστας, και όλοι έκλαιγαν με λυγμούς.

Η Υποταγή των ντακίني της λίμνης

Τότε εμφανίστηκαν οι τέσσερις φύλακες βασιλείς του κόσμου,¹ και οι τέσσερις μεγάλες ντακίني,² με τις ακολουθίες τους, και εξύμνησαν τον Πρίγκιπα:

Κατόπιν, τον έβαλαν πάνω σε ένα ουράνιο άλογο, και εξαφανίστηκαν στον ουρανό, αφήνοντας πίσω το βασίλειο που θρηνούσε.

1. Οι τέσσερις φύλακες (θιβ. Τσε-κίονγκ· Σανσκρ. Νταρμαπάλα) είναι αυτοί που προστατεύουν τους γιόγκι από παραστρατήματα και αυταπάτες. Είναι ορκισμένοι να φρουρούν τον *Ντάρμα* και έργο τους είναι η ειρήνευση, ο εμπλουτισμός, η μαγνήτιση και η καταστροφή.

2. Οι ντακίني είναι θεότητες που κατέχουν απόκρυφες δυνάμεις. Οι τέσσερις μεγάλες ντακίني είναι: (1) Βάτζρα Ντακίني, που συνδέεται με την ανατολική κατεύθυνση, (2) Ράτνα Ντακίني της νότιας κατεύθυνσης, (3) Πάντμα Ντακίني της Δύσης (4) Κάρμα Ντακίني του Βορρά.

II. Η Μαθητεία

Όταν έφθασε στην χώρα των Παντσαλά ο Πάντμα Γκιάλπο κατέβηκε από το θαυμαστό άλογο και έμεινε σε μια σπηλιά. Μετά από το τελετουργικό άνοιγμα του μάνταλα¹ του Βατζρασάτβα, και στο τέλος επτά ημερών διαλογισμού έφτασε στην φώτιση. Οι ειρηνικές θεότητες, σαν το ουράνιο τόξο, προσέφεραν στον εκλεκτό γκουρού έναν καθρέπτη, όπου βλέποντας το ίδιο του το πρόσωπο, απέκτησε τις μεγάλες ψυχικές δυνάμεις και έγινε φορέας της γνώσης της Ζωής, πέραν της γέννησης και του θανάτου.

Μετά ο Πάντμα πήγε στην Μποντ-Γκάγια² και προσκύνησε στον ναό. Ασκώντας την μυστική τέχνη της πολλαπλότητας πολλαπλασίασε το σώμα του και εμφανίστηκε σαν ένα μεγάλο πλήθος από γιόγκι. Έκπληκτοι οι άνθρωποι τον ρώτησαν ποιος ήταν, και ποιον είχε δάσκαλο.

«Δεν έχω πατέρα, ούτε μητέρα, ούτε δάσκαλο, ούτε κάστα, ούτε όνομα. Είμαι ο αυτογενής Βούδας».

Οι άνθρωποι δεν τον πίστεψαν και αναρωτήθηκαν μεταξύ τους: «Αφού δεν έχει γκουρού, μήπως είναι ένας δαίμονας;».

Το σχόλιο αυτό έκανε τον Πάντμα να σκεφθεί: *Αν και είμαι ενσάρκωση του Βούδα, θα ήταν συνετό να αναζητήσω δασκάλους και να μελετήσω τις τρεις μυστικές δοξασίες, καθώς οι άνθρωποι εδώ, αλλά και οι μεταγενέστεροι θα έχουν ανάγκη πνευματικής καθοδήγησης.*

1. Το μάνταλα είναι μια συμβολική, γραφική αναπαράσταση του κόσμου των ταντρικών θεοτήτων.
2. Έτσι ονομάζεται η τοποθεσία όπου ο Βούδας Σακιαμούνι πέτυχε την φώτιση.

Σπουδή της αστρολογίας, και των αποκρύφων τεχνών

Έτσι ο Πάντμα πήγε πρώτα σε έναν διάσημο γκουρού, τον Λοκασίντα, και προσφέροντάς του ευχάριστα δώρα τον παρακάλεσε να τον διδάξει την Αστρολογία. Έμαθε τον δωδεκαετή και επαναναλαμβανόμενο κύκλο και τις αντιστοιχίες τους που είναι με την σειρά: Ελέφαντας (άγνοια), Βόδι (παρορμήσεις), Τίγρης (νόηση), Λαγός (μορφή), Δράκος (αισθητήρια όργανα), Φίδι (επαφή και σχέση), Άλογο (αίσθηση), Τράγος (επιθυμία), Πίθηκος (προσκόλληση), Πετεινός (καρποφορία), Σκύλος (γέννηση) και Χοίρος (γρατειά και θάνατος).

Στην συνέχεια ο Πάντμα έμαθε τα πάντα σχετικά με τις εκλείψεις του Ηλίου και της Σελήνης. Και τελικά έλαβε από τον δάσκαλό του τον τίτλο 'Αστρολόγος του Καλατσάκρα'.¹

1. Το Καλατσάκρα είναι μια ταντρική διδασκαλία που εμφανίστηκε τον 6ο μ.Χ. αιώνα και σύντομα διαδόθηκε στην βόρεια Ινδία, στο Κασμίρ και στο Νεπάλ. Προήλθε από την μυστηριώδη χώρα Σαμπάλλα, την οποία ο Τσάντρα Ντας τοποθετεί κάπου στην Κεντρική Ασία και άλλοι στην έρημο Γκόμπι. Από τον ενδέκατο αιώνα το Καλατσάκρα πήρε την μορφή ενός βουδιστικού συστήματος και εισήγαγε την λατρεία του Άντι-Βούδα, ο οποίος μερικές φορές αντικαθίσταται από τον Σίβα. Σύμφωνα με το Καλατσάκρα, οι ανεξιχνίαστες δυνάμεις που λειτουργούν στην φύση, εκδηλώνοντας σύμπαντα και απορροφώντας τα, κάνοντας τους ανθρώπους να ζουν και να πεθαίνουν, προσωποποιούνται όχι μόνο με την δυαδική όψη του Σίβα και της Σάκτι, αλλά και με την δυαδική λειτουργία της συντήρησης (Βίσνου) και της καταστροφής (Σίβα). Έτσι δημιουργήθηκαν δύο θεϊκές όψεις, δηλαδή οι ειρηνικές θεότητες και οι οργισμένες θεότητες του Βατζραγιάντα. Σύμφωνα με την διδασκαλία αυτήν όλοι οι Βούδες, οι μποντισάτπβα και οι ντέβα έχουν την ειρηνική και την οργισμένη όψη τους. Το Καλατσάκρα ενσωμάτωσε τις ασκήσεις του Βατζραγιάντα και του Μαντραγιάντα και ανέπτυξε παράλληλα ένα σύστημα κοσμικής Αστρολογίας.

Έχοντας μάθει καλά την Αστρολογία, στην συνέχεια ο Πάντμα διδάχθηκε την ιατρική από έναν μεγάλο θεραπευτή. Μετά ένας μεγάλος γιόγκι τον δίδαξε τις γλώσσες των θεών και των ανθρώπων και τους διάφορους τρόπους γραφής τους. Συνολικά ο Πάντμα έμαθε τριακόσιες εξήντα γλώσσες και διαλέκτους και εξήντα τέσσερις μορφές γραφής.

Έπειτα, με τις οδηγίες του μεγάλου τεχνίτη Βισβακάρμα, ο Πάντμα έγινε άριστος στην επεξεργασία του χρυσού και των πολύτιμων λίθων, του αργύρου, του χαλκού, του σιδήρου και της πέτρας στην κατασκευή αγαλμάτων, στην ζωγραφική, στην γλυπτική με πηλό, στην χαρακτηριστική, στην ξυλουργική, και στην αρχιτεκτονική. Έμαθε την τέχνη του τσαγκάρη, του ράπτη, του καπελά, του ποτοποιού, και κάθε άλλη τέχνη και πρακτικό επάγγελμα.

Μια γριά ζητιάνα του έμαθε τα μυστικά της αγγειοπλαστικής, το σμάλτο και το ψήσιμο του πηλού. Και έτσι ονομάστηκε ο 'Σοφός Δάσκαλος όλων των Εφαρμοσμένων Τεχνών'.

Ο γκουρού Πραμπαχάστι

Κάποια μέρα συνάντησε δύο βουδιστές μοναχούς, που πήγαιναν να επισκεφθούν τον γκουρού τους. Υποκλίθηκε μπροστά τους και τους ζήτησε να τον διδάξουν. Εκείνοι, όμως, τρομαγμένοι καθώς τον είδαν οπλισμένο και ατημέλητο, τον πέρασαν για ληστή και το έβαλαν στα πόδια. Ο Πάντμα φώναξε πίσω τους: «Έχω απαρνηθεί τις κακές πράξεις και έχω ασπασθεί την πνευματική ζωή. Σας παρακαλώ θερμά να μου εξηγήσετε την βουδιστική διδασκαλία!»

Αυτοί τότε του ζήτησαν το τόξο και την φαρέτρα με τα σιδερένια βέλη, τα οποία τους έδωσε, και στην συνέχεια τους ακολούθησε στο γκουρού τους, τον Πραμπαχάστι. Ο Πάντμα υποκλίθηκε στον δάσκαλο και είπε: «Χαίρε! Χαίρε! Λάβε την καλοσύνη να με ακούσεις, ω ευγενικό γκουρού! Αν και είμαι πρίγκιπας, γεννημένος στην χώρα της Ουντιγιάννα, στον κόσμο αυτόν δεν έχω υπάρχοντα και φοβούμαι ότι κακώς ήλθα ως εδώ, χωρίς κάποιο δώρο να σου προσφέρω. Παρ' όλα αυτά, σε παρακαλώ να δεχθείς να με διδάξεις».

Ο Γκουρού απάντησε: «Χαίρε! Χαίρε! Ω, εσύ θαυμαστό νέε! Είσαι το πολύτιμο δοχείο που θα κρατήσει την ουσία των όλων των πνευματικών διδασκαλιών. Θα σε διδάξω πλήρως όλες αυτές!»

Τότε ο Πάντμα ταυείπε: «Πρώτα από όλα, σε παρακαλώ, να με χειροτονήσεις στο τάγμα!»

Ο Γκουρού απάντησε: «Γνωρίζω το γιογκατάντρα¹ της υπερβατικής επίτευξης, και αν θέλεις να το διδαχθείς σαν μέρος του Μαχαγιάννα, θα σε διδάξω. Αλλά δεν μπορώ να σε χειροτονήσω. Για αυτό θα πρέπει να πας στον Ανάντα, τον μαθητή του Βούδα, που ζει στο σπήλαιο των άσουρα. Ως τότε, και πριν σε διδάξω, δέξου την ευλογία μου!»

Ο Πραμπαχάστι δίδαξε στον Πάντμα την ατραπό που οδηγεί στην κατάσταση του Βούδα, τους τρόπους αποφυγής της πνευματικής οπισθοδρόμησης, την κυριαρχία πάνω στους τρεις κόσμους, και τις παραμίτα.² Αν και έφτανε να ακούσει κάτι μια μόνο φορά για να το θυμάται, ο Πραμπαχάστι τον ανάγκασε να επαναλάβει την διδασκαλία δεκαοκτώ φορές.

1. Το Γιογκατάντρα είναι τμήμα των εξωτερικών ταντρικών διδασκαλιών. Διακρίνεται σε Ουπαγιόγκα και σε Ανουταραγιόγκα. Ο Ουπαγιόγκα δίνει έμφαση στον διαλογισμό πάνω στην μη δυαδικότητα και στην χρησιμοποίηση των τεσσάρων μούντρα (μαχαμούντρα, νταρμαμούντρα, σαμαγιαμούντρα και καρμαμούντρα). Ο Ανουταραγιόγκα είναι η εσωτερική πλευρά του Γιογκατάντρα. Διαιρείται σε πατρικό, μητρικό και μη δυαδικό Ανουταραγιόγκα. Ο πρώτος σχετίζεται με την ανάπτυξη, ο δεύτερος με την τελείωση και ο τρίτος με την τελική πραγμάτωση.

2. Η παραμίτα, που σημαίνει τελείωση, θεωρείται από τη σκοπιά του απελευθερωμένου όντος, του μνημένου και όχι σε αντιπαράθεση προς την ατέλεια. Οι παραμίτα ή τελειώσεις είναι έξι: (1) ντανά, προσφορά, γενναιοδωρία (2) σίλα, αυτοπειθαρχία (3) κσάντι, καρτερία, (4) βίρια, ζήλος, (5) νπιάννα, διαλογισμός, (6) πραγνιά, σοφία.

Μετά ο Πάντμα πήγε στο Σπήλαιο των Άσουρα, όπου ήταν εγκατεστημένοι μυριάδες μοναχοί. Ονειρεύτηκε ότι καθώς ο ήλιος διέσχιζε τον ουρανό, ένας δεύτερος ήλιος ανέτειλε και ο ουρανός γέμισε από αστραφτερά φώτα και φωνές, που μερικά αποκαλύπτονταν σαν σώματα του Βούδα και άλλα σαν ακτινοβολίες. Οραματίστηκε επίσης πολλά άλλα θαυμαστά πράγματα.

Εδώ, στο Σπήλαιο των Άσουρα, μπροστά στον Ανάντα, που ήταν ο αγαπημένος μαθητής του Βούδα, ο Πάντμα χειροτονήθηκε στην Αδελφότητα. Η θεά της Γης εμφανίστηκε κρατώντας έναν κίτρινο χιτώνα και όταν αυτός τον φόρεσε, όλοι οι Βούδες των περασμένων αιώνων εμφανίστηκαν από τις δέκα κατευθύνσεις και έδωσαν στον Πάντμα τον τίτλο: 'Σακιασίμχα', δηλαδή «Λέων των Σάκια».

III. Η Μύηση από μια Ντακίني

Η μύηση του Παντμασαμπάβα

Ο Πάντμα πήγε έπειτα στο παλάτι της ντακίني Σουριατσαντρασίντι, που είναι η δασκάλα όλων των κάρμα ντακίني. Επειδή βρήκε την πύλη του Κάστρου κλειστή, δεν μπορούσε να εισέλθει. Κάποια στιγμή εμφανίστηκε μια υπηρέτρια που μετέφερε μια στάμνα με νερό στο παλάτι και ο Πάντμα, με την γιογκική δύναμή του την σταμάτησε. Τότε εκείνη πλησιάζοντάς τον άνοιξε το στήθος της με ένα κρυστάλλινο μαχαίρι και εμφανίστηκαν εκεί οι σαράντα δύο ειρηνικές και οι πενήντα οκτώ οργισμένες θεότητες. «Βλέπω ότι είσαι ένας θαυμαστός γιόγκι, με πολλές δυνάμεις», λέει στον Πάντμα. «Αλλά τι έχεις να πεις για τα δικά μου θαύματα;»

Ο Πάντμα υποκλίθηκε, και την παρακάλεσε να τον διδάξει. «Εγώ είμαι μόνο υπηρέτρια», του απαντάει η ντακίνη, «έλα μέσα στο παλάτι». Μπαίνοντας μέσα ο Πάντμα βλέπει την Σουριατσαντρασίντι πάνω στον θρόνο της, στολισμένη με τα έξι ηλιακά και τα έξι σεληνιακά κοσμήματα. Ο Πάντμα υποκλίθηκε μπροστά της, έκανε μια τελετουργική περιφορά γύρω της και της χάρισε έναν χρυσό τροχό με χίλιες ακτίνες. Έπειτα την ικετεύσε να του δώσει τις εξωτερικές, τις εσωτερικές και τις μυστικές διδασκαλίες. Εκείνη την στιγμή άφθονα ουράνια τόξα και ένα πλήθος από θεότητες εμφανίστηκαν στον ουρανό.

Η Ντακίνη τότε του είπε: «Μέσα από αυτή την παράκλησή σου δείχνεις ότι γνωρίζεις, ότι όλοι οι θεοί είναι συγκεντρωμένοι μέσα στην καρδιά μου». Στην συνέχεια μεταμόρφωσε τον Πάντμα σε συλλαβή HŪM,¹ και κρατώντας τον έτσι στα χείλη της του χάρισε την ευλογία του Αμιτάμπα. Με αυτόν τον τρόπο ο Πάντμα απέκτησε τις δυνάμεις του διαλογισμού της Μαχαμούντρα² και εξήλθε από αυτήν με εξαγνισμένο τον νου του.

1. Θιβετανικό μάντραμ, αντίστοιχο του ινδικού AUM. Είναι το σύμβολο των πέντε Σοφιών που αναλύονται στο βιβλίο *Θιβετανική Γιόγκα και Μυστικές Δοξασίες*.

Η *Μαχαμούντρα* είναι διαλογιστική μέθοδος για τον έλεγχο του νου. Είναι μέρος του Ανουταραγιόγκα και στοχεύει στην πρακτική εφαρμογή του *Ντάρμα*.

Μυστικά, το σώμα του πήρε την μύηση του Χαγιαγκρίβα,¹ και απέκτησε την δύναμη να κυριαρχεί πάνω στις θεότητες και στα πνεύματα.

Στην συνέχεια ένας βιντιανάρα² από τον ουρανό Ακανίστα³ δίδαξε στον Πάντμα καθετί σχετικό με την μαγεία, την αναγέννηση, την κοσμική γνώση, τους κρυμμένους θησαυρούς, την δύναμη πάνω στα γήινα αγαθά και την μακροζωία, εσωτερικά και εξωτερικά.

1. Η μύηση του Χαγιαγκρίβα συνίσταται στην μεταβίβαση απόκρυφων δυνάμεων που παρέχουν την δυνατότητα στον μνημένο να χρησιμοποιεί ενσυνείδητα τις κοσμικές δυνάμεις που προσωποποιούνται από τον Χαγιαγκρίβα, τον αλογοκέφαλο θεό. Σαν οργισμένη θεότητα ο Χαγιαγκρίβα

εκδηλώνει καταστροφικά τις δυνάμεις εκείνες που ο Αβαλοκιτεσβάρα εκδηλώνει ειρηνικά και εποικοδομητικά.

2. Βιντιαντάρα σημαίνει κάτοχος της γνώσης.

3. Ακανίστα σημαίνει κυριολεκτικά «Το ένα που δεν είναι μικρό». Είναι ο ουρανός που βρίσκεται στα ανώτερα πεδία του μορφικού κόσμου. Είναι πλήρης λαμπρότητας και σε αυτόν διαμένουν οι φωτισμένοι μποντισάττβα.

Η διδασκαλία ενός Βιρμανέζου γκουρού

Στην Βιρμανία, στην Χρυσή Χώρα, σε μια ερημική σπηλιά, ζούσε ο πρίγκιπας σρι Σίμχα διαλογιζόμενος πάνω στην δοξασία της μιας αδιαίρετη ενότητας. Ο Πάντμα πήγε και τον βρήκε και ζήτησε από αυτόν τον σοφό να του διδάξει τον Ντάρμα που είναι αδιαίρετος, και που το νόημά του είναι απόλυτο. Ο σρι Σίμχα έδειξε με ένα δάκτυλο τον ουρανό, και είπε: «Μην προσκολλάσαι, μην προσκολλάσαι στην σκέψη! Μην προσκολλάσαι ούτε σε εκείνο που είναι ανεκδήλωτο!»

Ο Πάντμα εξύμνησε τον γκουρού, και τον ρώτησε: «Ποια είναι η διαφορά μεταξύ των Βουδών και των μη Βουδών;»

Ο σρι Σίμχα απάντησε: «Αν και ο καθένας ψάχνει να διακρίνει κάποια διαφορά, δεν υπάρχει διαφορά. Γι' αυτό απαλλάξου από κάθε αμφιβολία σχετικά με τα εξωτερικά πράγματα. Για να υπερνικήσεις την αμφιβολία σχετικά με τα εσωτερικά πράγματα, άσκησε την τέλεια απόλυτη Θεία Σοφία. Κανείς δεν έχει ανακαλύψει ακόμη ούτε την πρωτογενή αιτία ούτε τη δευτερογενή. Εγώ ο ίδιος δεν μπόρεσα, και εσύ επίσης, ω Λωτογεννημένη θα αποτύχεις σε αυτό!»

IV. Οι Πρώτοι Μαθητές

Η Γέννηση της Μανταράβα

Στην συνέχεια ο Πάντμα ταξίδεψε ως την πόλη Ζαχόρ¹ βορειοδυτικά της Ουντιγιάντα όπου βασιλεύει ο βασιλιάς Αρσαντάρα. Όταν η βασίλισσα έμεινε έγκυος, ονειρεύτηκε ότι οκτώ ήλιοι ανέτειλαν ταυτόχρονα και έκαψαν την χώρα και ότι από το κεφάλι της ξεπήδησε ένας στούπα φτιαγμένος από τρκουάζ. Ο βασιλιάς ερμήνευσε το όνειρο σαν γέννηση ενός σπουδαίου γιου και έκανε μεγάλες θυσίες στις θεότητες. Όταν γεννήθηκε κόρη, ο βασιλιάς θυμωμένος κατηγόρησε την βασίλισσα ότι του έλεγε ψέματα. Εκείνη, απελπισμένη κάλεσε έναν μπραχμάνο αστρολόγο και δείχνοντάς του το κορίτσι του ζήτησε να εξηγήσει τι συνέβαινε. Ο μπραχμάνος έπλυσε προσεχτικά το βρέφος και εξέτασε τα σημάδια του. Έμεινε εκπληκτος από τα σημάδια του παιδιού και ανίκανος να συγκρατηθεί έβαλε τα κλάματα.

1. Η πόλη αυτή πιστεύεται πως ήταν κοντά στο σύγχρονο Μάντι, ένα μικρό πριγκιπάτο στο Πουντζάμπ, ανάμεσα στους ποταμούς Μπιάς και Ραβί, όπου υπάρχει μια λίμνη που θεωρείται ιερή. Αυτή η λίμνη αποτελεί τόπο προσκυνήματος για Ινδούς και Θιβετανούς.

«Μα, τόσο άσχημοι είναι οι οιωνοί;» ρώτησε ο βασιλιάς. «Πες την αλήθεια, τι είναι;»

«Άσχημοι; Αντιθέτως, είναι θαυμαστοί», απάντησε ο μπραχμάνος. «Είναι στολισμένη με τριάντα δύο ευοίωνα σημάδια. Σίγουρα δεν είναι κοινής ανθρώπινης καταγωγής, αλλά μια Γνιάνα Ντακίни που ενσαρκώθηκε στον κόσμο των ανθρώπων. Κανείς άλλος στο παρελθόν δεν είχε τέτοια ευοίωνα σημάδια!» Και συμβούλευσε τον

πατέρα να της δώσει το όνομα 'Μανταράβα'.

Το κορίτσι μεγάλωσε γρήγορα και όταν έγινε δεκατριών ετών, όλοι γύρω της την αναγνώριζαν σαν ενσάρκωμένη θεότητα. Κινέζοι πρίγκιπες, Ινδοί, Μωαμεθανοί και Πέρσες βασιλιάδες ήταν ανάμεσα στους 40 μνηστήρες της. Ο πατέρας της ήταν ανήσυχος, γιατί οι συνεχείς αρνήσεις της να παντρευτεί του είχαν δημιουργήσει πολλούς εχθρούς. Διέταξε λοιπόν την Μανταράβα να διαλέξει οπωσδήποτε τον γαμπρό της μέσα σε τρεις ημέρες. Η πριγκίπισσα απομονωμένη μέσα στον πύργο του κάστρου συλλογιζόταν. Τελικά η πριγκίπισσα στάθηκε μπροστά στον πατέρα της και είπε: «Όποια κατοικία και να αλλάξω, το ίδιο με αυτήν θα με πικραίνει. Δεν θα βαδίσω τον δρόμο της εγκόσμιας πλάνης. Αν μου δοθεί η ελευθερία, θα ακολουθήσω τον Ντάρμα, αλλιώς, θα αφήσω αυτό το σώμα με την ευχή να αποκτήσω ένα άλλο, πιο κατάλληλο, με το οποίο να μπορώ να ακολουθήσω τον Ντάρμα!»

Τα νέα έφθασαν στους μνηστήρες με καλοσυνταγμένα γράμματα, ανακοινώνοντας την αφιέρωση της πριγκίπισσας στον Ντάρμα και αυτοί τρίζοντας τα δόντια τους από οργή, μάζεψαν τα πλούτη τους και γύρισαν ο καθένας στην χώρα του.

Τότε ο βασιλιάς κάλεσε τον ηγούμενο Σανταρακσίτα,¹ ο οποίος χειροτόνησε την πριγκίπισσα στο τάγμα της βουδιστικής αδελφότητας και μαζί με αυτήν και τις πεντακόσιες υπηρέτριές της. Έτσι αποκαταστάθηκε η τιμή της. Ο βασιλιάς και όλοι οι αυλικοί την τίμησαν, και της έκτισαν ένα ειδικό παλάτι όπου όλη μέρα, με γαλήνιο νου, παραδινόταν στην έκσταση του διαλογισμού.

Τα απογεύματα, ακτινοβολώντας με γαλάζια αύρα, περπατούσε στα λιβάδια και στους όμορφους κήπους που ήταν γεμάτοι με κάθε λογής ευωδιαστά λουλούδια.

1. Ο Σανταρακσίτα, που αργότερα κλήθηκε στο Θιβέτ για να αποκαταστήσει τον Βουδισμό, ήταν αδελφός της Μανταράβα.

Ο Πάντμα διδάσκει την Μανταράβα

Ο Παντμασαμπάβα άκουσε την ιστορία της Μανταράβα και την μεγάλη αφιέρωσή της και αποφάσισε να την διδάξει. Σαν ουράνιο τόξο ταξίδεψε μέσα από τους ουρανοί προς το βασίλειο Ζαχόρ. Η πριγκίπισσα και η ακολουθία της κάθονταν στον κήπο και εκεί ο Πάντμα εμφανίστηκε, σαν ένα ήρεμο οκτάχρονο αγόρι, μέσα στην ακτινοβόλο γαλήνη του ουράνιου τόξου, χαμογελώντας, και εκτελώντας τις μούντρα¹ του Ντάρμα.

Όταν τον είδε, η πριγκίπισσα λιποθύμησε από την συγκίνηση και έπεσε στο χώμα. Όταν η συνήλθε, ήταν ευτυχισμένη και χαρούμενη. Είπε σε μερικές γυναίκες να ετοιμάσουν έναν θρόνο, ενώ σε άλλες είπε να προσέχουν μήπως και πλησιάσει κανείς. Με την άφιξη του Πρίγκιπα της Νίκης, η Μανταράβα ευτυχισμένη και εκστατική, τον κάλεσε στο παλάτι λέγοντας, «Ε-μα-χο! Ω θριαμβευτή, πολύτιμο πετράδι ανάμεσα στους γιους του Βούδα, που δρας για το καλό όλων των όντων, που πιάνεις όλα τα όντα στην παγίδα της χάρης σου. Εσύ που είσαι η μοναδική προστασία για τους αναζητητές, δέξου να παραμείνεις εδώ και να διδάξεις τον Ντάρμα!»

1. Οι μούντρα είναι χειρονομίες που χρησιμοποιούνται στις ταντρικές ασκήσεις. Είναι τεσσάρων ειδών: (1) Συμβολικές μούντρα (ουπαγιαμούντρα), (2) μούντρα της αγνότητας (καρμαμούντρα), (3) μούντρα του απόλυτου (νταρμαμούντρα), (4) μεγάλη μούντρα (μαχαμούντρα).

Όταν ο Πάντμα εισήλθε στο παλάτι και κάθισε στον θρόνο που του προσφέρθηκε, δέχθηκε τα δώρα και όταν οι πύλες έκλεισαν και η είσοδος απαγορεύτηκε σε όλους, η πριγκίπισσα υποκλίθηκε στον Πάντμα, κάθισε ταπεινά

μπροστά του και είπε: «Ω, εσύ, που υιοθετείς την εμφάνιση των Βουδών των τριών εποχών! Σε ποια χώρα γεννήθηκες; Ποιο είναι το όνομά σου; Ποια είναι η οικογένειά σου, ο πατέρας και η μητέρα σου;»

Ο Πάντμα στράφηκε προς αυτήν και είπε: «Χωρίς άλλον πατέρα εκτός από την Κενότητα του Νταρμαντάτου, χωρίς άλλη μητέρα εκτός από τη σοφία της Κενότητας, ανήκω στη γραμμή των Απελευθερωτών του κόσμου και φέρνω την τελείωση μέσα από την έκσταση της χαράς. Στο ένδοξο πεδίο των Βουδών αποκαλύπτομαι σαν εκδηλωμένος Νιρμανακάγια.¹ Ο Βούδας Αμιτάμπα και ο Αβαλοκιτεσβάρα είναι που ενσαρκώθηκαν στην λίμνη Ντανακόσα με την μορφή του Λωτογεννημένου. Η τριπλή θεϊκή έκφραση βρίσκεται κρυμμένη στο σύμβολο αυτό. Είμαι ο τελευταίος πολλών που στην πραγματικότητα είναι ένα.

1. Μια από τις όψεις ή σώματα του Βούδα. Έχει την ικανότητα να μεταμορφώνεται, έτσι ώστε να μπορεί ο Βούδας να παρουσιάζεται παντού όπου τον χρειάζονται. Οι άλλες δύο όψεις του είναι ο *Νταρμακάγια* και ο *Σαμπογκακάγια*.

Στο ένδοξο πεδίο Νταρμαντάτου, είμαι ο Σαμανταμπάντρα,¹ ο πανάγαθος. Στον αζεπέραστο παράδεισο του Σαμπογκακάγια² είμαι ο υψηλός Βατζραντάρα.³ Όλοι αδιαχώριστα ενσαρκωμένοι είναι σε εμένα, τον Πάντμα. Οκτώ είναι οι πατέρες μου, οκτώ οι μητέρες και σε οκτώ χώρες ταξίδεψα. Οκτώ είναι τα ονόματά μου σαν γκουρού, οκτώ οι συνειδήσεις, οκτώ οι δύσκολες επιτεύξεις και έτσι υψώνω στις Δέκα Κατευθύνσεις το λάβαρο της διδασκαλίας!»

1. Ο Σαμανταμπάντρα και ο Μαντζούσρι είναι οι δύο κύριοι συνεργάτες του Βούδα. Στις εικόνες φαίνονται να στέκουν ο ένας στα δεξιά (Σαμανταμπάντρα) και ο άλλος στ' αριστερά του. Ο Σαμανταμπάντρα είναι ο μποντισάτιβα που αντιπροσωπεύει τον διαλογισμό και τις πνευματικές ασκήσεις όλων των Βουδών. Το *μποντιμαντάλα* (φωτεινή περιοχή) του είναι το βουνό Ο Μεί στην επαρχία Σε Τσουάν της Κίνας. Η σχολή των Νιύγκμα τον θεωρεί σαν Άντι-Βούδα (πρωταρχικό Βούδα).

2. Σαμπογκακάγια είναι η δεύτερη όψη ή σώμα του Βούδα. Είναι η πηγή της έμπνευσης και συλλαμβάνεται μέσω της ενόρασης. Χαρακτηριστικό του είναι η λαμπρότητα γι' αυτό αποκαλείται σώμα της δόξας.

3. Ο Βατζραντάρα (θιβ. Νορτζέ-Τσανγκ) είναι αντανάκλαση ή εκπόρευση του Ντιάνι-Βούδα Ακσόμπια. Η σχολή των Γκελούκπα τον θεωρεί σαν Άντι-Βούδα.

Ακούγοντας αυτά τα λόγια η πριγκίπισσα χάρηκε πολύ. Ο Πάντμα γύρισε για χάρη της τον Τροχό του Ντάρμα των τριών γιόγκα και της χάρισε την πεμππουσία της διδασκαλίας.

Κάποιο πρωί, όμως, ένας βοσκός έτυχε να δει τον Πάντμα και την Μανταράβα. Όταν μπήκαν στο παλάτι ο βοσκός πλησίασε και άκουσε την αντρική φωνή. Μέχρι τότε οι άρχοντες του Ζαχόρ δεν είχαν παρά λόγια θαυμασμού για την πριγκίπισσα. Σε αυτούς τους άρχοντες πήγε ο βοσκός, και τους είπε: «Ένας σαμάνος αγύρτης, που ανακατεύει τον Ντάρμα με κάποια άγνωστη, καταραμένη διδασκαλία, κάνει κάτι με την πριγκίπισσα, που κάθε άλλο παρά Ντάρμα είναι!»

Και καθώς αυτό το γεγονός μεταδόθηκε από τον έναν στον άλλον, έφθασε τελικά και στα αυτιά του βασιλιά από το στόμα μίας νεαρής γυναίκας.

Ο βασιλιάς οργίστηκε και είπε: «Τι λέει; Είναι τρελή; Φέρτε μου αμέσως εδώ τον πρώτο που ξεστόμισε αυτά τα λόγια!»

Έτσι ο βοσκός οδηγήθηκε στον βασιλιά και είπε την ιστορία του, και εκείνος διέταξε να παραβιάσουν την πόρτα του μοναστηριού και να συλλάβουν τον Πάντμα. Έτσι ο Πάντμα πιάστηκε και δέθηκε με σχοινιά.

Ο βασιλιάς πρόσταξε: «Μαζέψτε μια κούπα σησαμέλαιο από κάθε χωρικό και

κάψτε τον νεαρό! Για να τιμωρηθεί η Μανταράβα, φυλακίστε την γυμνή σε έναν λάκκο με αγκάθια για εικοσιπέντε χρόνια! Καλύψτε τον λάκκο για να μη βλέπει τον ουρανό. Ρίξτε τις δυο ηγούμενες στα μπουντρούμια. Τις υπόλοιπες περιορίστε τες στο μοναστήρι, ώστε ποτέ να μην ξανακούσουν ανδρική φωνή!»

Οι στρατιώτες έπιασαν τον Πάντμα, τον έγδυσαν, τον περιγέλασαν και τον χτύπησαν, έσφιξαν τα χέρια του πίσω από την πλάτη του και τον έδεσαν σε έναν πάσσαλο. Μετά τον κάλυψαν με ένα μαύρο πανί, και με φύλλα από φοινικιά. Από πάνω έριξαν τις 17.000 κούπες σησαμέλαιο που είχε φέρει το πλήθος.

Η πυρά ήταν ψηλή σαν βουνό και ο καπνός που έβγαζε κάλυπτε τον ήλιο και τον ουρανό. Το πλήθος ικανοποιήθηκε και ήταν έτοιμοι να γυρίσουν στα σπίτια τους. Τότε ακούστηκε ένας μεγάλος αχός, σαν να γινόταν σεισμός. Όλες οι θεότητες και οι Βούδες πλησίασαν να βοηθήσουν τον Πάντμα. Μερικές από αυτές προκάλεσαν δυνατή βροχή, άλλες απομάκρυναν τα ξύλα, άλλες ξεδίπλωσαν το πανί και άλλες του έκαναν αέρα.

Για επτά μέρες η πυρά κάπνιζε. Ο βασιλιάς παραξενεύτηκε, γιατί συνήθως ο καπνός διαλυόταν σε τρεις μέρες.

«Ο πλανόδιος αυτός μπορεί πράγματι να ήταν θεία ενσάρκωση», σκέφτηκε ο βασιλιάς και πήγε στον τόπο της πυράς για να δει τι συμβαίνει. Το θέαμα που είδε, ήταν απροσδόκητο και δεν μπορούσε να πιστέψει στα μάτια του.

Εκεί που ήταν η πυρά, τώρα βρισκόταν μια λίμνη μέσα σε ένα ουράνιο τόξο, και γύρω από την λίμνη έκαιγε η πυρά. Στο κέντρο της λίμνης υπήρχε ένας λωτός και πάνω στον λωτό καθόταν ένα όμορφο αγόρι, περίπου οκτώ χρονών, περιστοιχισμένο από οκτώ νεαρές κοπέλες, που όλες είχαν την όψη της Μανταράβα.

Το παιδί μίλησε στον βασιλιά και του είπε: «Πώς μπόρεσε να υπάρξει ένας τόσο κακός βασιλιάς, ώστε να κάψει έναν Βούδα των τριών Εποχών; Αν και βουτηγμένος στα εγκόσμια προσβλέπεις στον Ντάρμα, αλλά δεν έχεις ορθοκρίσια. Βασανίζεσαι από τα πέντε δηλητήρια της αθλιότητας, που είναι οι ρίζες της άγνοιας. Φροντίζει μήπως ο βασιλιάς και οι υπουργοί του για την ευτυχία των υπηκόων τους;»

Ο βασιλιάς μετάνιωσε πικρά, αναγνώρισε τον Πάντμα σαν μεγάλο δάσκαλο και του πρόσφερε το βασίλειό του. Του έδωσε επίσης τον τίτλο 'Βασιλικός Λωτογεννημένος Γκουρού'.

Ο Πάντμα δέχθηκε την μεταμέλεια του βασιλιά και είπε: «Μη θλίβεσαι. Οι ψυχικές δυνάμεις μου είναι απέραντες σαν τον ουρανό. Η φωτιά δεν μπορεί να κάψει αυτό το αιθέριο σώμα!»

Ο βασιλιάς ανήσυχος για την κόρη του, πήγε αμέσως κοντά της και της είπε: «Εγώ έκλεισα τον δρόμο του Ντάρμα στην κόρη μου. Ας δεχθεί να κάνει μια καλή σκέψη για τον μετανιωμένο πατέρα της. Όσο ψηλότερα προσπάθησα να φθάσω, τόσο χαμηλότερα έπεσα. Έχοντας παραβλέψει το βαθύ νόημα του Ντάρμα, έχω περιπέσει σε κατάσταση μεγάλης θλίψης και στενοχώριας!»

Όταν το άκουσε αυτό η πριγκίπισσα συγχώρησε τον πατέρα της και γύρισε χαρούμενη στο παλάτι. Ο Πάντμα αναμόρφωσε όλη την χώρα και δεν υπήρξε ούτε ένας άνθρωπος που να μην εδραιώθηκε στον Ντάρμα. Ο βασιλιάς Αρσαντάρα δέχθηκε τον Πάντμα σαν γκουρού του, και έγινε ο ίδιος δάσκαλος του Ντάρμα.

Τα Ερωτήματα της Μανταράβα

Μια μέρα η πριγκίπισσα Μανταράβα έθεσε τις ακόλουθες ερωτήσεις στον Πάντμα, και έλαβε αυτές τις απαντήσεις:

Μανταράβα: Ποια είναι η διαφορά ανάμεσα στα σουτρά, στα μάντραμ και στα τάντρα;¹

Πάντμα: Είναι η διαφορά μεταξύ αιτίας και αποτελέσματος. Σούτρα είναι ο σπόρος, ενώ τα μάντραμ και τα τάντρα είναι ο καρπός».

Μαντασράβα: Ποια είναι η διαφορά ανάμεσα στο Μαχαγιάννα και στο Χιναγιάννα;

Πάντμα: Είναι η διαφορά ανάμεσα στο κρυμμένο και στο φαινομενικό νόημα των διδασκαλιών.

Μανταράβα: Ποια είναι η διαφορά ανάμεσα στην σχετική και στην απόλυτη αλήθεια;

Πάντμα: Είναι η διαφορά ανάμεσα στην μερική και στην πλήρη αλήθεια.

Μανταράβα: Ποια είναι η διαφορά ανάμεσα στην τυπολατρεία και στην θεία σοφία;

Πάντμα: Είναι η διαφορά ανάμεσα στην μη-επίτευξη και στην αληθινή επίτευξη.

Μανταράβα: Ποια είναι η διαφορά ανάμεσα στο σαμσάρα και στο Νιρβάννα;

«Είναι η διαφορά ανάμεσα στην άγνοια και στην γνώση».

1. Τάντρα ονομάζονται τα κείμενα των ταντρικών διδασκαλιών, αλλά και το ίδιο το σύστημα των ταντριστών. Σαν σύστημα, το Τάντρα χωρίζεται σε εξωτερικό και εσωτερικό. Στο εξωτερικό τάντρα ανήκουν το *κριγιατάντρα*, το *τσαριατάντρα* και το *γιογκατάντρα*, ενώ στο εσωτερικό η *μαχαγιόγκα*, η *ανουγιόγκα* και η *ατιγιόγκα*.

Βλέποντας ότι ο καιρός είχε έλθει για να διδάξει τον Ντάρμα στην Κίνα, στην Ινδία, στο Θιβέτ, στο Νεπάλ και στις άλλες γειτονικές χώρες, ο Πάντμα ανακοίνωσε στην Μανταράβα την επικείμενη αναχώρησή του. Αυτή ζήτησε πρώτα να της διδάξει την *κουνταλί νι γιόγκα*. Ο Πάντμα της είπε να διαλογιστεί τρεις μέρες με το πρόσωπο στραμμένο προς την Ανατολή και την τρίτη ημέρα θα ερχόταν να την διδάξει. Έπειτα κάθισε σε έναν θρόνο από σταυρωτά ντορτζέ και τέσσερις θεότητες τον ανύψωσαν στο παλάτι του Αβαλοκιτεσβάρα όπου παρέμεινε σε διαλογισμό.

Καταβλημένη από την μοναξιά και με θλιμμένη καρδιά η Μανταράβα έφυγε κλαίγοντας από το παλάτι. Τότε ο Πάντμα εμφανίστηκε πάλι μπροστά της και της είπε: «Δεν μπορείς να ελέγξεις τον εαυτό σου, και όμως μου ζητάς όλες τις διδασκαλίες. Απαρνήσου όλα τα εγκόσμια, και συγκεντρώσου στην πνευματική άσκηση!»

Έστερα την πήγε στην σπηλιά, στον παράδεισο του Αβαλοκιτεσβάρα και για τρεις μήνες και επτά ημέρες προσευχήθηκε στον Βούδα Αμιτάμπα.¹ Τότε ο Αμιτάμπα εμφανίστηκε και τοποθέτησε την υδρία της απεριόριστης ζωής πάνω στο κεφάλι του Πάντμα και της Μανταράβα, τους έδωσε να πιουν το νέκταρ της αθανασίας, τους μύησε, και τους χάρισε την ελευθερία από γέννηση και θάνατο ως το τέλος του Κάλπα.

1. Ο Αμιτάμπα είναι ο Βούδας που χορηγεί την μακροζωία.

Ο Πάντμα μεταμορφώθηκε στο Υπέρτατο Μαγικό ον, τον Χαγιαγκρίβα, και η Μανταράβα στην Βάτζρα Βαράχι. Και οι δύο κατείχαν την δύναμη να μετατρέπονται σε ουράνια τόξα ή να γίνονται αόρατοι. Στην συνέχεια επανήλθαν στον κόσμο των ανθρώπων και έζησαν στην σπηλιά του Ψηλού Σχιστόλιθου στην Κοτάλα, ανάμεσα στο Ζαχόρ και στην Ινδία, όπου παρέμειναν δώδεκα χρόνια ασκώντας την γιόγκα.

Ο Πάντμα αποφάσισε έπειτα να πάει στην Παταλιπούτρα¹ όπου ζούσε ο βασιλιάς Ασόκα,² που ήταν τότε εχθρικός προς τους βουδιστές. Για να προσηλυτίσει τον Ασόκα ο Πάντμα μεταμορφώθηκε σε μοναχό και έφτασε ζητιανεύοντας και ζήτησε να μπει στο παλάτι και να μιλήσει στον βασιλιά.

Όταν τον οδήγησαν μπροστά του, αυτός αγέρωχος επέκρινε την στάση του βασιλιά. Ο Ασόκα εξοργισμένος είπε: «Αυτός ο άνθρωπος ήλθε εδώ για να με προσβάλει. Ρίξτε τον σε μια χύτρα λάδι, και βράστε τον ώσπου να λιώσει!»

Την επόμενη μέρα, ο βασιλιάς πήγε να δει πώς είχε εκτελεσθεί η ποινή, και προς

έκπληξή του είδε έναν λωτό να βγαίνει από την χύτρα, και πάνω του καθόταν ο μοναχός. Ο Ασόκα κατάλαβε αμέσως το σφάλμα του, και πέφτοντας στα πόδια του γκουρού είπε: «Λόγω της άγνοιάς μου, έπραξα μια θλιβερή αμαρτία. Σεβάσμιε δάσκαλε, πες μου πώς μπορώ να επανορθώσω!»

Ο Πάντμα είπε: «Αν χτίσεις δέκα εκατομμύρια στούπα μέσα σε ένα βράδυ και κάνεις μεγάλα δώρα στους φτωχούς, μπορείς τότε να επανορθώσεις!»

«Είναι εύκολο να κάνω ελεημοσύνες αλλά δύσκολο να χτίσω τόσους στούπα», είπε ο Ασόκα. «Ίσως αυτό σημαίνει ότι δεν μπορώ να επανορθώσω».

«Έχεις έλθει στον κόσμο για να εκπληρώσεις την προφητεία του Κυρίου Βούδα. Αν πας στην Μποντ-Γκάγια και προσευχηθείς μπροστά στο δέντρο Μποντι, θα μπορέσεις να χτίσεις τους στούπα».

Ο βασιλιάς πήγε αμέσως στην Μποντ-Γκάγια, και μπροστά στον Βατζράσανα προσευχήθηκε λέγοντας: «Αν είναι αλήθεια ότι έχω έρθει στον κόσμο για να εκπληρώσω την προφητεία του Κυρίου Βούδα, είτε να μου δοθεί η δύναμη να χτίσω τόσα εκατομμύρια στούπα μέσα σε ένα βράδυ!» Και προς μεγάλη του έκπληξη έτσι κι έγινε.

1. Η Παταλιπούτρα, που σημαίνει «Πόλη των Μυρωδάτων Λουλουδιών» ήταν γνωστή στους αρχαίους Έλληνες σαν Παλιβόθρα. Βρισκόταν κοντά στην σύγχρονη Πάτνα στις όχθες του Γάγγη. Ήταν πρωτεύουσα της αυτοκρατορίας του Ασόκα, ο οποίος στο ένατο έτος της βασιλείας του (261 π.Χ.) κήρυξε τον Βουδισμό επίσημη θρησκεία της Ινδίας.

2. Ο Ασόκα έζησε τον τρίτο π.Χ. αιώνα και έχει μείνει στην ιστορία σαν μεγάλος και δίκαιος βασιλιάς. Ήταν γιος του Αμιτραχάτ και εγγονός του Τσαντραγκούπτα. Ένωσε την Ινδία και την κατέστησε μεγάλη αυτοκρατορία. Όταν προσηλυτίστηκε στον Βουδισμό έπαψε τους πολέμους και επιδόθηκε στην υλική και πνευματική ανάπτυξη του λαού. Καλλιέργησε τις βουδιστικές αρχές της φιλαλήθειας, της ευσπλαχνίας, της καλοσύνης, της λιτότητας και της αγάπης προς τα ζώα. Εφάρμοσε έμπρακτα τις αρχές του φτιάχνοντας νοσοκομεία, αναπαυτήρια, πάρκα, υδρευτικά έργα, σχολεία κ.λπ.

Ο Πάντμα παρέμεινε πολλά χρόνια στην Ινδία διδάσκοντας τον Ντάρμα. Στην Μποντ-Γκάγια εξήγησε στην Σακιαντέβι¹ όλα τα σχετικά με την παράδοση των μυστικών πνευματικών θησαυρών (*τερ-μα*) και πώς ανακαλύπτονται.

Η Σακιαντέβι ρώτησε, «Ω Μεγάλε Γκουρού, αν ο αριθμός των θησαυρών είναι τόσο μεγάλος, ποια είναι η πηγή τους, και γιατί ονομάζονται *τερ-μα*;² Ποιοι, λόγω προηγούμενων ενσαρκώσεων, θα ωφεληθούν απ' αυτούς; Ποιοι θα έχουν την δύναμη να αποκαλύψουν τους θησαυρούς; Και πώς θα γεννηθούν αυτοί που θα τους αποκαλύψουν;»

1. Σύμφωνα με την παράδοση, η Σακιαντέβι ήταν κόρη του βασιλιά Γκεβατζίνα του Νεπάλ. Η βασίλισσα πέθανε πριν γεννήσει και τοποθετήθηκε στο κοιμητήριο. Όμως το έμβρυο είχε σχηματισθεί πλήρως και βγήκε από την μήτρα. Μια πιθηκίνα είδε το παιδί και το φρόντισε. Εκεί στο κοιμητήριο βρήκε ο Πάντμα το κορίτσι που είχε ήδη μεγαλώσει. Το μύησε και του έδωσε το όνομα Σακιαντέβι.

2. Έτσι λέγονται τα απόκρυφα κείμενα που είναι κρυμμένα σε σπηλιές και σχισμές βράχων, συνοδευόμενα από μυητικά σκεύη, για να αποκαλυφθούν την κατάλληλη στιγμή από μυημένους γιόγκι.

Ο Πάντμα απάντησε: «Άκουσε, ω Σακιαντέβι. Οι θησαυροί εμφανίστηκαν όταν νίκησα τον δαίμονα Τάρπα Νάγκπο,¹ που τώρα είναι γνωστός σαν Μαχακάλα και είναι προστάτης του Ντάρμα. Από τον νου του ξεπήδησαν τα Οκτώ Ιερά Νεκροταφεία.² Το δέρμα του αντιπροσωπεύει το χαρτί, τα χέρια του και τα πόδια του είναι η πένα, και τα υγρά που έβγαζε από το σώμα του αντιπροσωπεύουν το μελάνι. Από τα τρία αυτά γεννήθηκαν τα πέντε δηλητήρια και από τα πέντε δηλητήρια ξεπήδησε το αλφάβητο! Το κρανίο του, το στόμα και η μύτη του έγιναν οι υποδοχές όπου στεγάζονται οι *τερ-μα*. Τα όργανά του και τα δάκτυλά του αντιπροσωπεύουν τις τοποθεσίες όπου βρίσκονται.

Από την καρδιά, το συκώτι, τα πνευμόνια, το στομάχι και τα έντερα, θα ξεπηδήσουν οι Πέντε Ευλογημένοι Κύριοι.³ Από τα πέντε αισθητήρια όργανα θα πηγάζσουν οι Πέντε Δυνάμεις: η Δύναμη της Πίστης, της Επίμονης Εφαρμογής των Αρχών, της Ισχυρής Αφοσίωσης, του Βαθιού Διαλογισμού, και η Δύναμη της Εγρήγορσης. Επίσης από τα αισθητήρια όργανα θα γεννηθούν τα Τρία Σώματα.

Υπάρχουν συνολικά δεκαοχτώ είδη *τερ-μα*. Ο *τρελός*⁴ που θα ανακαλύψει τον πιο σημαντικό *τερ-μα* θα είναι η σφαίρα του ματιού του Μαχακάλα.

Αυτοί που θα ανακαλύψουν τους λεπτοφυσείς *τερ-μα* θα είναι το υγρό των ματιών και η κυψελίδα των αυτιών.

Ο εγκρατής *τέρτον*⁵ θα είναι το έκκριμα από την μύτη του Μαχακάλα.

Αυτός που θα ανακαλύψει τον διακεκριμένο *τερ-μα* της χαράς θα είναι η ζωτική ουσία των φλεβών του Μαχακάλα.

Τέλος οι κοινοί *τερ-μα* θα είναι η χολή του.

Όταν γνωρίσει κανείς αυτά τα σημάδια καλά, θα μπορεί να διακρίνει τους αληθινούς *τέρτον*.

1. Ταρ-πα Ναγκ-πο σημαίνει «Μαύρη Σωτηρία». Είναι το όνομα ενός Ρουντρά (όψη του Σίβα) που εμπόδιζε την εξάπλωση του Βουδισμού στο Θιβέτ. Ο γκουρού Πάντμα τον υπέταξε. Μετά τον θάνατό του ο Ταρ-πα Ναγκ-πο ενσαρκώθηκε ξανά σαν Μαχακάλα και προστάτευε τον Ντάρμα.

2. Ο Πάντμα επισκέφθηκε αυτά τα κοιμητήρια της Ινδίας και διαλογίστηκε στο καθένα από αυτά.

3. Πρόκειται για τους Διαλογιζόμενους Βούδες (*Ντιάνι Μπούντα*). Είναι ο Βαϊροτσάνα, ο Βατζρασάτβα, ο Ρατνασαμπάβα, ο Αμιτάμπα και ο Αμογκασίντι. Ονομάζονται έτσι γιατί βρίσκονται σε συνεχή διαλογισμό.

4. Υπάρχει η συνήθεια ανάμεσα στους γκουρού και στους γιόγκι να αποκαλούν τον εαυτό τους *τρελό*. Αυτό θυμίζει την «μανία» που καταλάμβανε τους λάτρεις του Διόνυσου και του Απόλλωνα. Αυτό το είδος *τρέλας* οι δάσκαλοι του Ζεν το ονομάζουν ασθένεια της αιφνίδιας φώτισης.

5. *Τέρτον* είναι αυτός που αποκαλύπτει έναν *τερ-μα* (θησαυρό) που περιέχει απόκρυφα κείμενα και μνητικά σκεύη. Τα περισσότερα κείμενα έχουν κρυφτεί από τον Παντμασαμπάβα και έχουν βρεθεί από μαθητές του ή και από τον ίδιο σε μεταγενέστερες μετενσαρκώσεις του.

V. Το Ταξίδι στο Θιβέτ

*Η Πρόσκληση του βασιλιά Τρισόνγκ Ντετσέν*¹

Ήλθε ο καιρός για τον Πάντμα να πάει στο Θιβέτ, για να εδραιώσει τον θιβετανικό βουδισμό που είχε εισαχθεί παλιότερα από τον βασιλιά Σονγκ-Τσαν Γκάμπο² και αργότερα είχε εγκαθιδρυθεί εκ νέου από τον βασιλιά Τρισόνγκ Ντετσέν, που ήταν ενσάρκωση του Μαντζούσρι. Ο Βασιλιάς Τρισόνγκ Ντετσέν είχε επιχειρήσει να χτίσει ένα μοναστήρι στο Σαμιέ,³ αλλά επειδή η τοποθεσία δεν είχε εξαγνιστεί επαρκώς, τα εχθρικά πνεύματα εμπόδιζαν την κατασκευή. Μόλις ορθωνόταν ένας τοίχος, οι σεισμοί αμέσως τον γκρέμιζαν. Οι ιερείς είπαν στον βασιλιά ότι για να υποταχθούν τα πνεύματα, χρειαζόταν ένας ιερέας μισηχρές δυνάμεις.

1. Ο Τρισόνγκ Ντετσέν βασίλευσε από το 640 ως το 687 στο Θιβέτ. Ανατράφηκε με την θρησκεία Μπον, αλλά κάτω από την επιρροή της Κινέζας συζύγου του δέχθηκε τον Βουδισμό και σύντομα τον κατέστησε επίσημη θρησκεία του κράτους.

2. Ο Σονγκ-τσαν Γκάμπο βασίλευσε στο Θιβέτ τον έβδομο μ.Χ. αιώνα. Ήταν προστάτης των Τεχνών και των Γραμμάτων. Εισήγαγε τον Βουδισμό στο Θιβέτ, αλλά μετά τον θάνατό του (650 μ.Χ.) η θρησκεία παράκμασε. Πιστεύεται ότι μετενσαρκώθηκε τον ενδέκατο αιώνα ως γκουρού Γκαμπόπα και ίδρυσε την σχολή των Καγκιούπα.

3. Το Σαμιέ είναι το πρώτο βουδιστικό μοναστήρι (μετά την Ποτάλα) που χτίστηκε στο Θιβέτ και βρίσκεται κάπου 50 χιλιόμετρα νοτιοανατολικά της Λάσα, κοντά στην όχθη του ποταμού Τσανγκ-πο και σε υψόμετρο 3.500 μέτρων. Αποτελείται από έναν μεγάλο ναό, 4 σχολές και άλλα οικοδομήματα. Όλο το συγκρότημα κτιρίων περιβάλλεται από ένα κυκλικό τείχος δυο χιλιομέτρων, με πύλες στα τέσσερα σημεία του ορίζοντα.

Ο βασιλιάς έστειλε απεσταλμένους στην Ινδία και στην Κίνα για να βρουν έναν τέτοιο ιερέα. Σαν αποτέλεσμα κάλεσαν τον Σανταρακσίτα, έναν μεγάλο παντίτ να πάει στο Θιβέτ, ο οποίος δίδασκε τότε στο βουδιστικό πανεπιστήμιο της Ναλάντα.

Αλλά ούτε οι εξαγνισμοί και οι εξορκισμοί του μεγάλου παντίτ δεν κατάφεραν να υποτάξουν τα πνεύματα και ο Σανταρακσίτα είπε τον βασιλιά ότι μόνο ο Παντμασαμπάβα θα μπορούσε να εκπληρώσει το έργο. Έτσι, ο βασιλιάς αποφάσισε να καλέσει τον Πάντμα στο Θιβέτ. Έστειλε τρεις απεσταλμένους με δώρα και χρυσάφι για να προσκαλέσουν τον Γκουρού.

Όταν ο Πάντμα τους δέχθηκε τους ρώτησε, αν και ήξερε ήδη: «Ποιοι είστε;»

«Είμαστε Θιβετανοί, και έχουμε έλθει με μία πρόσκληση για τον σεβάσμιο Δάσκαλο», είπαν αυτοί. Υποκλίθηκαν και πρόσφεραν το χρυσάφι.

«Αυτά είναι τα δώρα από τον ηγεμόνα της Πόλης των Νεκρών;» ρώτησε ο Πάντμα και σκόρπισε το χρυσάφι στα πιο μακρινά όρια του Νεπάλ και των Ινδιών. Είδε όμως ότι η απώλεια τους προκάλεσε πόνο, γι' αυτό τους είπε:

«Ανοίξτε τους μανδύες σας!» και τους γέμισε με χώμα και βότσαλα. Τότε όταν αυτοί κοίταξαν το χώμα είχε μεταστοιχειωθεί σε χρυσάφι, ασήμι και πολύτιμα πετράδια.

Τότε γεμάτοι απόλυτη πίστη, υποκλίθηκαν στον γκουρού και γύρισαν στο Θιβέτ.

Η Συνάντηση του Πάντμα με τον Θιβετανό βασιλιά

Ο Πάντμα τότε ταξίδεψε ως το Θιβέτ, υποτάσσοντας κάθε λογής δαιμονικά όντα στον δρόμο του. Τελικά έφθασε στο άλσος του Τοντλούνγκ λίγο έξω από την Λάσα. Ο βασιλιάς έστειλε τους δύο κύριους υπουργούς του να τον συναντήσουν, μαζί με δώρα και μια ακολουθία από πεντακόσιους πάνοπλους καβαλάρηδες. Το ίδιο το άλογο του βασιλιά, με χρυσή σέλλα στάλθηκε για να παραλάβει τον Πάντμα.

Όταν η πολυάριθμη πομπή συνάντησε τον Πάντμα, όλοι υπέφεραν από την ζέστη και υπήρχε έλλειψη νερού. Ο Παντμασαμπάβα, χτύπησε με το ραβδί του έναν βράχο, και αμέσως βγήκε άφθονο νερό. Ο Πάντμα είπε στους υπουργούς να βάλουν μια στάμνα κάτω από τον βράχο να το μαζέψουν. Το νερό τρέχει εκεί ακόμη και σήμερα, και το μέρος ονομάστηκε 'Θείο Νερό της Στάμνας'.

Στην συνέχεια, πάνω στις πλαγιές του ποταμού Μπραχμαπούτρα ο Πάντμα συνάντησε τον ίδιο τον μονάρχη. Ο βασιλιάς του Θιβέτ στεκόταν ανάμεσα στους αυλικούς του, που έδιναν την εντύπωση ενός κοπαδιού περιστεριών. Οι βασιλίσσες ήταν φανταχτερά ντυμένες και τριγυρισμένες από τις υπηρέτριές τους.

Για την υποδοχή του υπήρχαν μασκοφόροι χορευτές, τραγουδιστές, τύμπανα, και όλος ο κόσμος γιόρταζε τον ερχομό του.

Ο Πάντμα, τότε συλλογίστηκε: «Δεν γεννήθηκα από μήτρα, αλλά από θεία Χάρη. Ο βασιλιάς γεννήθηκε από μήτρα, συνεπώς η καταγωγή μου είναι ανώτερη. Απ' αυτήν την στιγμή ο νόμος της Ουντιγιάνα ισχύει σε αυτόν τον τόπο. Αυτός ο βασιλιάς του διεφθαρμένου Θιβέτ είναι μεγάλος λόγω της πατρικής του καταγωγής. Αλλά ποιοι αλήθεια είμαστε εμείς οι δυο; Ο νους του είναι βυθισμένος στο σκοτάδι. Γνωρίζω τα πέντε βασίλεια της γνώσης, και πέτυχα την φώτιση σε μια μόνο ζωή υπερβένοντας την γέννηση και τον θάνατο. Από δική του ανάγκη με κάλεσε εδώ, αλλά τώρα περιμένει να υποκλιθώ. Αν υποκλιθώ, θα μειωθεί η Δοξασία. Αν δεν υποκλιθώ, επειδή είναι βασιλιάς, θα θυμώσει.

Όμως, όσο μεγάλος βασιλιάς κι αν είναι, δεν μπορώ να υποκλιθώ!»

Και ο βασιλιάς Τρισόνγκ Ντετσέν σκέφθηκε: «Είμαι άρχοντας όλων των μαυροκέφαλων λαών του Θιβέτ. Ο μεγάλος Σανταρακσίτα ήδη υποκλίθηκε μπροστά μου – ο γκουρού πρέπει να κάνει το ίδιο!»

Και μη θέλοντας να χαιρετίσει πρώτος παρέμεινε όρθιος διστακτικά.

Τότε ο Γκουρού εκφώνησε ένα μάντραμ, σήκωσε το χέρι του, και από το δάκτυλό του ξεπήδησε μια θαυματουργή φλόγα που έκαψε τα ρούχα του βασιλιά, και ανάγκασε όλους τους αυλικούς να πέσουν μπρούμυτα σαν να τους είχε θερίσει δρεπάνι. Έτσι όλοι υποκλίθηκαν στον Πάντμα.

Το Μοναστήρι του Σαμιέ

Ο Πάντμασαμπάβα, ο βασιλιάς Τρισόνγκ Ντετσέν και ο παντίτ Σανταρακσίτα επισκέφθηκαν την τοποθεσία του Σαμιέ. Ο βασιλιάς πρόσφερε έναν χρυσό θρόνο στον Πάντμα, έναν ασημένιο στον Σανταρακσίτα καθώς και πνευματικά σύμβολα και ο Πάντμα προφήτευσε τι επρόκειτο να κάνει στο Θιβέτ και όλα αυτά πράγματι έγιναν.

Σταδιακά υπέταξε όλες τις θεότητες και τα εχθρικά πνεύματα του Θιβέτ. Στην συνέχεια εξάγνισε την περιοχή του Σαμιέ και ηρέμησε τα πνεύματα, εξηγώντας τους τις αρχές της διδασκαλίας. Όρισε τους θεούς Ίντρα και Μπράχμα επικεφαλής των εργασιών και τις θεότητες των τεσσάρων σημείων του ορίζοντα εργοδηγούς. Τέλος τα πνεύματα και τα στοιχειακά της περιοχής τα χρησιμοποίησε σαν εργάτες. Οι άνθρωποι δούλευαν όλη την ημέρα και τα πνευματικά όντα όλη την νύχτα, και έτσι η πρόοδος ήταν γρήγορη.

Ο Πάντμα είδε ότι ο μόνος που έπρεπε ακόμη να υποταχθεί ήταν ο βασιλιάς των ναγκά, και έτσι πήγε στην σπηλιά Τσιμ-που και βυθίστηκε σε διαλογισμό.

Οι ναγκά όμως αντέδρασαν και άρχισαν να δημιουργούν δυσκολίες στο έργο, ξεγελώντας τα υποταγμένα πνεύματα με ψέματα. Επίσης η ξυλεία που ήταν απαραίτητη για το έργο είχε τελειώσει. Τότε εμφανίστηκε ένας άνδρας με άσπρο πρόσωπο και είπε στον Τρισόνγκ Ντετσέν: «Θα σου προμηθεύσω όλη την ξυλεία που χρειάζεσαι, αν διακόψεις τον διαλογισμό του γκουρού και του πεις την είδηση».

Ο βασιλιάς συμφώνησε, και πήγε στην σπηλιά του Τσιμ-νου Ντρέγκου, όπου ο Πάντμα διαλογιζόταν. Αλλά στην θέση του Πάντμα είδε έναν γιγαντιαίο Γκαρουντά¹ που είχε σχεδόν καταβροχθίσει ένα μεγάλο φίδι.

«Σταμάτα τον διαλογισμό και θα κερδίσουμε κάτι πολύ σημαντικό», είπε ο βασιλιάς.

Καθώς ο διαλογισμός διακόπηκε ο Γκαρουντά ξαναπήρε την μορφή του Πάντμα, και το φίδι δραπέτευσε.

«Ποιο είναι αυτό το σημαντικό που ισχυρίζεσαι ότι θα συμβεί;» ρώτησε ο γκουρού.

«Η απόκτηση της ξυλείας», είπε ο βασιλιάς και εξιστόρησε τι είχε συμβεί.

Όταν ο Πάντμα άκουσε την εξήγηση του βασιλιά είπε: «Ενώ έχω υποτάξει όλα τα άλλα πνεύματα, έχω υποτάξει μόνο το σώμα και όχι τον νου του βασιλιά των ναγκά. Ο φόβος σου για την ανεπάρκεια των βασιλικών πόρων, τον άφησε ελεύθερο. Αν είχε υποταχθεί, η ξυλεία θα ερχόταν από μόνη της. Σαν συνέπεια της πράξης σου ο βασιλιάς των ναγκά θα έχει δύναμη στο Θιβέτ, και την ημέρα που το σιδερένιο πουλί θα πετάξει, και τα άλογα θα τρέχουν πάνω σε ρόδες, τότε οι άνθρωποι του Θιβέτ θα σκορπιστούν σαν τα μυρμήγκια και ο Ντάρμα θα φθάσει ως την χώρα του κόκκινου ανθρώπου!»

1. Ο Γκαρουντά είναι ένα θεϊκό ον με κεφάλι αετού, σώμα ανθρώπου-πουλιού, ανθρώπινα

χέρια, φτερά και πόδια αετού. Συμβολίζει την έφεση και τον ζήλο. Είναι παρόμοιος με τον Φοίνικα των Ελλήνων και το Πουλί του Κεραυνού των Ινδιάνων. Εσωτερικά συμβολίζει τον πλανήτη μας με το κοσμικό περιβάλλον του. Έτσι, το κεφάλι του συμβολίζει τον ουρανό, τα μάτια του τον Ήλιο, η πλάτη του την Σελήνη, τα φτερά του τον άνεμο, τα πόδια του την Γη και η ουρά του τα φυτά και τα δέντρα.

Ο βασιλιάς γύρισε στο Σαμιέ να δει αν ο παράξενος άνθρωπος (που ήταν μεταμφιεσμένος ναγκά) είχε τηρήσει την υπόσχεσή του, και πράγματι η ξυλεία ήταν εκεί και ήταν αρκετή για να τελειώσει το μοναστήρι. Όμως φοβόταν την εχθρότητα των ναγκά, και ρώτησε τον Πάντμα αν υπήρχε ακόμη κάποιος τρόπος να υποταχθεί ο βασιλιάς των ναγκά.

«Ο μόνος τρόπος είναι να γίνουν φίλοι ο βασιλιάς των ναγκά με τον βασιλιά του Θιβέτ», απάντησε ο μεγάλος γκουρού. Έτσι ο Πάντμα πήγε στην λίμνη που ζούσε ο βασιλιάς των ναγκά, και κάθισε τρεις μέρες σε διαλογισμό. Τότε εμφανίστηκε μια όμορφη Νηρηίδα και τον ρώτησε τι ήθελε.

«Επιθυμώ ο βασιλιάς του Θιβέτ και ο βασιλιάς των ναγκά να γίνουν φίλοι. Το θησαυροφυλάκιο του Τρισόνγκ Ντετσέν άδειασε με το κτίσιμο του Μοναστηριού Σαμιέ, και έχω έλθει να ζητήσω θησαυρούς από τους ναγκά. Σε παρακαλώ, να μεταφέρεις αυτό το μήνυμα στον βασιλιά σας!»

Η Νηρηίδα εξαφανίστηκε, και την επόμενη μέρα ένα τεράστιο φίδι εμφανίστηκε στην λίμνη και τάρραξε τα νερά σκορπίζοντας αμέτρητο χρυσάφι στις πλαγιές. Το θησαυροφυλάκιο ξαναγέμισε και το Μοναστήρι του Σαμιέ ολοκληρώθηκε. Ο Πάντμα ανέθεσε την φύλαξή του στον Πέχαρ, που είναι ο αρχηγός των τεσσάρων Μαχαράτζα, οι οποίοι φρουρούν τις τέσσερις κατευθύνσεις του κόσμου και την ημέρα που το Μοναστήρι καθαγιάστηκε άπειρα θαύματα εκδηλώθηκαν μπροστά στα μάτια των ανθρώπων του Θιβέτ. Αργότερα οι βουδιστές και οι Μπόντπο του Θιβέτ αναμετρήθηκαν δημόσια στην πνευματική γνώση και στην μαγεία. Με την νίκη των βουδιστών ο βασιλιάς Τρισόνγκ Ντετσέν εξόρισε όσους δεν ασπάστηκαν τον Ντάρμα.

Έτσι ο Βουδισμός εισήχθη και άκμασε σε όλα τα μέρη του Θιβέτ. Το *Καντζούρ*, το *Ταντζούρ* και άλλα έργα του Μαχαγιάνα μεταφράστηκαν από τα Σανσκριτικά στα Θιβετανικά. Ο Πάντμα είχε εικοσιπέντε μεγάλους Θιβετανούς μαθητές, και εκπαίδευσε 108 μεταφραστές προσωπικά για να μεταφράσουν τα ιερά κείμενα στη θιβετανική γλώσσα.

Η Γιεσέ Τσόγκκιελ ήταν πριγκίπισσα ενός μικρού θιβετανικού βασιλείου. Γεννήθηκε δεκατρία χρόνια μετά την άφιξη του Πάντμα στο Θιβέτ. Μετά από πολλές διαμάχες δόθηκε σαν γυναίκα στο βασιλιά Τρισόνγκ Ντετσέν, ο οποίος στην συνέχεια την παραχώρησε σαν μαθήτρια στον Παντμασαμπάβα, όταν θέλησε ο ίδιος να μνηθεί στον Ντάρμα. Ήταν η πιο πιστή και πιο φημισμένη μαθήτρια του Πάντμα.